

DLA POCZĄTKUJĄCYCH

Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności

Spis treści

Wykorzystać potencjał	3	Kształcenie i szkolenia zawodowe – Akcja 1.	24	EPALE	40
Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności od A do Z	4	Mobilność uczniów	26	Akcja 2. – Współpraca organizacji i instytucji	42
Akredytacje w programie Erasmus+ Priorytety Erasmusa+ i Europejskiego Korpusu Solidarności	11	Mobilność kadry	27	Partnerstwa współpracy	44
Szkolnictwo wyższe – Akcja 1.	12	Struktura Programów Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności	28	Partnerstwa na małą skalę	45
Mobilność studentów – studia	14	Młodzież – Akcja 1.	30	Działania scentralizowane w Akcji 2.	46
Mobilność studentów – praktyki	15	Projekty wymian młodzieży	32	Akcja 3. – Wsparcie rozwoju polityki i współpracy	46
Mobilność kadry	16	Mobilność osób pracujących z młodzieżą	33	Sport	48
Edukacja szkolna – Akcja 1.	18	Działania wspierające uczestnictwo młodzieży	34	Jean Monnet	50
Mobilność uczniów	20	DiscoverEU	35	Wymiany wirtualne w sektorach	52
Mobilność kadry edukacji szkolnej	21	Edukacja dorosłych – Akcja 1.	36	Szkolnictwo wyższe i Młodzież	52
eTwinning	22	Mobilność dorosłych osób uczących się	38	Europejski Korpus Solidarności	54
		Mobilność kadry edukacji dorosłych	39	Projekty Wolontariatu	56
				Projekty Solidarności	58

REDAKCJA

Koncepcja, teksty, wywiady: Waldemar Banaszek, Wawrzyniec Pater
Redakcja merytoryczna: Justyna Bednarz, Agnieszka Bielska, Izabela Laskowska, Ewa Majewska, Iwona Morawicz, Kinga Motysia, Anna Pavlovych, Alicja Pietrzak, Monika Regulska, Alina Respondek, Beata Skibińska, Łukasz Smogorowski, Agnieszka Włodarczyk
Redakcja: Barbara Jędraszko, Wawrzyniec Pater
Korekta: Marta Michałek
Projekt graficzny: Joanna Garbacik, Mariusz Skarbek
Skład: Mariusz Skarbek
Zdjęcia: Shutterstock, zasoby FRSE, archiwum rozmówców
Grudzień 2021
ISBN: 978-83-66515-69-7

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

Publikację sfinansowano ze środków Komisji Europejskiej oraz Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu Erasmus+. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

WYDAWCA

Wydawnictwo
FRSE

Krajowe Biuro Eurodesk Polska

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Narodowa Agencja Programu Erasmus+
i Europejskiego Korpusu Solidarności
Aleje Jerozolimskie 142a, 02-305 Warszawa
tel. 22 46 31 450, e-mail: eurodesk@eurodesk.pl

Erasmus+
Zmienia życie, otwiera umysły

**EUROPEJSKI
KORPUS
SOLIDARNOŚCI**
RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

Wykorzystać potencjał

W programach Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności uczestniczą tysiące polskich instytucji, organizacji i placówek edukacyjnych. Realizują projekty, w ramach których wymieniają się doświadczeniami z partnerami z zagranicy, tworzą nowatorskie materiały edukacyjne, działają na rzecz społeczności lokalnych. Uczestnicy tych projektów – setki tysięcy Polaków! – studiują lub prowadzą zajęcia za granicą, wyjeżdżają na staże, praktyki zawodowe i wolontariat, zwiększają swoje kompetencje i doskonałą umiejętności.

Potencjał unijnych programów edukacyjnych ciągle jednak nie jest w pełni wykorzystany. Uczestniczyć w nich może (i powinno) więcej podmiotów i osób. Realizowanych może (i powinno) być więcej projektów i inicjatyw. Ich efekty mogą (i powinny) być bardziej innowacyjne i wartościowe. Polskie instytucje są w stanie podołać tym wyzwaniom organizacyjnie, a programy – finansowo.

Co więc staje im na przeszkodzie? Najczęściej brak należytej wiedzy o ofercie Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, obawy przed formalnościami związanymi z realizacją projektów, a niekiedy przekonanie organizacji, że udział w europejskich programach to dla nich „za wysokie progi”.

W broszurze tej przekonujemy, że składanie wniosków i rozliczanie projektów wcale nie jest skomplikowane, szanse na otrzymanie grantu są spore, a bogata i różnorodna oferta obu programów jest dostosowana do możliwości zarówno doświadczonych organizacji, jak i tych, które o unijne fundusze ubiegają się pierwszy raz.

Publikacja *Dla początkujących Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności* to pierwsza próba zaprezentowania obu programów w kompleksowy, przekrojowy i syntetyczny sposób. I choć większość organizacji i instytucji działa w określonym obszarze edukacji, warto zapoznać się ze wszystkimi możliwościami – z wielu z nich mogą korzystać różne grupy odbiorców. A w przypadku zainteresowania którąś z akcji lub działań zachęcamy do zgłębiania ich tajników poprzez lekturę stron internetowych programów, udział w organizowanych przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji szkoleniach i spotkaniach informacyjnych lub bezpośredni kontakt z pracownikami Narodowej Agencji obu programów.

Wawrzyniec Pater
koordynator Eurodesk Polska

Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności od A do Z

#nadobrypoczątek #terminyaleniedeadliney
#glosariusz #abecadłoerasmusa
#subiektywnywybór

A jak akcje – program Erasmus+ składa się z trzech Akcji kluczowych (i pięciu sektorów – zob. „S”).

Akcja 1. to mobilności: uczniów, studentów, młodzieży, osób dorosłych uczących się i kadry edukacyjnej. Akcja 2. to partnerstwa: sektorowe i międzysektorowe. Akcja 3. służy wspieraniu polityki młodzieżowej UE. Akcje kluczowe dzielą się na działania: scentralizowane i zdecentralizowane. W Akcjach scentralizowanych wnioski o dofinansowanie składa się do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA) w Brukseli, która działa w imieniu Komisji Europejskiej. Wnioski na działania zdecentralizowane rozpatruje Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności (zob. „N”).

B jak beneficjent – czyli wnioskodawca, który otrzymał dofinansowanie złożonego projektu. Beneficjentami programu Erasmus+ (E+) i Europejskiego Korpusu Solidarności (EKS) mogą być szkoły, uczelnie, organizacje pozarządowe, instytucje samorządowe i podmioty komercyjne. Podmioty uprawnione

A

do wnioskowania w poszczególnych akcjach i sektorach są różne. Znajdziesz je na stronach erasmusplus.org.pl i eks.org.pl.

B jak brexit – co łączy Wielką Brytanię z Wyspami Owczymi? Po brexicie oba kraje mają w E+ i EKS taki sam status – są krajami partnerskimi. To sprawia, że możliwości współpracy z partnerami zza kanału La Manche są mocno ograniczone.

C jak COVID-19 – tego w naszym glosariuszu nie mogło zabraknąć. Covidowe obostrzenia uderzyły w istotę obu programów – mobilności międzynarodowe. Pandemia zastała uczestników projektów w różnych sytuacjach: niektórzy byli za granicą, inni szykowali się do wyjazdu, jeszcze inni przymierzali się do składania wniosków... A jednak mimo restrykcji oba programy przez cały czas działały – każdy nabór odbył się w zaplanowanych terminach, a liczba projektów składanych w czasie pandemii w ostatnim roku poprzedniej perspektywy nawet wzrosła! Partnerzy projektów komunikowali się zdalnie, mobilności wirtualne zastąpiły fizyczne, wiele

C

zaplanowanych wyjazdów nie odwołano, tylko przesunięto w czasie. Nie zmienia to faktu, że im dłużej obowiązują restrykcje, tym większa tęsknota za możliwością realizacji projektów bez covidowych ograniczeń. I wśród pracowników Narodowej Agencji, i wśród beneficjentów.

D jak działania – to na pokrycie kosztów działań w projekcie składasz wnioski. Działania w każdym sektorze są różne, choć nietrudno dostrzec analogie między nimi. W Akcji 1. najwięcej podobnych działań jest w sektorach Edukacja szkolna, Kształcenie i szkolenia zawodowe oraz Edukacja dorosłych. W Akcji 2. podobieństwa między sektorami są jeszcze większe. Dlatego opisaliśmy ją w jednym rozdziale.

D

E jak Eurodesk – to za sprawą tego komponentu Erasmus+ trzymasz w ręku tę publikację. Eurodesk to unijna sieć informacyjna dla młodzieży i osób pracujących z młodymi ludźmi. Informuje o krajowych i międzynarodowych programach grantowych, wydaje

E

publikacje, konsultanci i ambasadorzy sieci Eurodesk Polska prowadzą lekcje i gry dla młodzieży. We wszystkich tych działaniach i przy każdej innej okazji Eurodesk informuje o ofercie programu E+ i EKS. Z przekonania, nie z obowiązku.

E jak eksperci oceniają wnioski – każdy projekt złożony w E+ i EKS jest oceniany przez ewaluatorów zewnętrznych. To niezależni i obiektywni eksperci rozumiejący filozofię i misję obu programów. Ich uwadze nie ujadą błędy, niedoskonałości, braki i wszelkie odstępstwa od zasad programów. Z drugiej strony ewaluatorzy zwracają uwagę na bardzo dobrze przygotowane wnioski – przemyślane pod względem założeń, działań i oczekiwanych efektów.

F jak Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – pełni funkcję Narodowej Agencji Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. Ale nie tylko z tego powodu warto ją poznać bliżej. Fundacja to główny rozgrywający, jeśli chodzi o granty na współpracę między-

narodową, działania edukacyjne i młodzieżowe. Oprócz E+ i EKS zarządza kilkunastoma innymi programami i inicjatywami: Polsko-Litewskim Funduszem Wymiany Młodzieży, Polsko-Ukraińską Radą Wymiany Młodzieży i Centrum Współpracy z Krajami Europy Wschodniej i Kaukazu.

G jak green travel, czyli podróż ekologiczna. To nowość w unijnych programach edukacyjnych. Ich twórcy zachęcają uczestników do korzystania z ekologicznych środków transportu. Słowem i czynem: na transport pociągiem, samochodem dzielnym z innymi lub rowerem można otrzymać dodatkowe środki finansowe.

I jak innowacyjność – jedno ze słów-kluczy w programie E+, odnosi się zwłaszcza do Akcji 2. programu. Innowacyjność to zmiana na lepsze, wprowadzanie nowatorskich rozwiązań edukacyjnych i rozwojowych. Innowacyjność w Erasmusie+ może przybierać różne formy.

DOBRA RADA
Nigdy nie zostawiaj składania wniosku na ostatnią chwilę!

Czym innym będzie w wymianie młodzieży organizowanej przez piętnastolatków, a czym innym w projekcie partnerskim realizowanym przez uczelnie wyższe, przedsiębiorstwa i instytucje badawcze.

J jak język – ale nie ten, którego znajomość doskonalisz w trakcie projektów, tylko ten, z którym zetkniesz się, czytając przewodniki po E+ i EKS. To podstawowe źródła informacji dla beneficjentów obu programów, bez ich lektury przed złożeniem wniosku raczej się nie obejdziesz, a napisane są... specyficznym językiem. Zdziwienie wywołują zwłaszcza niektóre terminy i nazwy. Dlaczego konkurs dla osiemnastolatków, w którym można wygrać darmowe bilety kolejowe, nazywa się „Działanie na rzecz włączenia DiscoverEU”? Jasne, przewodniki są pisane przez urzędników,

a nie copywriterów, ale są przecież przeznaczone także dla beneficjentów, którzy z erasmusowym żargonem nigdy się nie zetknęli.... Niestety Narodowa Agencja na ich treść i formę nie ma wpływu, może jednak wydawać – i robi to z powodzeniem – liczne publikacje o E+ i EKS. Zrozumiałe, ciekawe, inspirujące i... łatwo dostępne – wszystkie znajdziesz w Czytelnii: czytelnia.frse.org.pl.

K jak kraje uczestniczące w programie

– oficjalnie zwane „państwami członkowskimi UE i państwami trzecimi stowarzyszonymi z programem”. To państwa, które uczestniczą w programie w pełnym zakresie. Program przewiduje najwięcej możliwości współpracy właśnie z organizacjami z tych krajów. Kraje programu dla wszystkich sektorów są takie same i są to:

- ▶ kraje członkowskie UE;
- ▶ kraje EFTA: Norwegia, Islandia, Liechtenstein;
- ▶ kraje kandydujące do UE: Macedonia Północna, Turcja i Serbia.

Projekty w ramach E+ i EKS można też realizować z tzw. krajami partnerskimi (oficjalnie, „państwami trzecimi niestowarzyszonymi

z programem”). Z jakimi i w jakim zakresie? Tu już bywa różnie, w zależności od sektora. Kraje partnerskie dzielą się na sześć regionów. Najwięcej możliwości współpracy jest z krajami z regionów 1. (Bałkany Zachodnie), 2. (Europa Wschodnia i Kaukaz) oraz 3. (Bliski Wschód i Afryka Północna). Z krajami z pozostałych regionów możliwości współpracy jest zdecydowanie mniej, ale zdarzają się.

K jak kompetencje kluczowe – są rozwijane we wszystkich projektach realizowanych w ramach E+ i EKS. Kompetencji kluczowych jest osiem. Zatwierdziła je Rada UE w Zaleceniu z 22 maja 2018 roku. Oto one:

- ▶ rozumienie i tworzenie informacji;
- ▶ wielojęzyczność;
- ▶ kompetencje matematyczne, w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
- ▶ kompetencje cyfrowe;
- ▶ kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się;
- ▶ kompetencje obywatelskie;
- ▶ przedsiębiorczość;
- ▶ świadomość i ekspresja kulturalna.

Projekty E+ i EKS służą również rozwijaniu umiejętności podstawowych (zob. „R”).

K jak koordynator projektu – aby projekt przebiegał sprawnie, ktoś musi sprawować nad nim pieczę. Organizacja lub instytucja pełniąca tę funkcję składa wnioszek w imieniu wszystkich partnerów uczestniczących w projekcie, nadzoruje jego przebieg, składa raport i rozlicza go. Ale odpowiedzialność za projekt spoczywa na barkach wszystkich organizacji i osób w niego zaangażowanych. Także w fazie opracowywania jego celów, programu i działań, które powinny być efektem współpracy wszystkich partnerów.

Narodowa Agencja wydaje liczne publikacje o E+ i EKS. Zrozumiałe, ciekawe, inspirujące i... łatwo dostępne – wszystkie znajdziesz na stronie FRSE, w Czytelnii.

M jak mobilność – to nic innego jak wyjazd za granicę w ramach projektu – na studia, kurs, szkolenie, wizytę studyjną, staż, wolontariat, wymianę... Mobilność fizyczna może być połączona z wirtualnym uczestnictwem w projekcie (tzw. mobilność mieszana).

M

Możliwa jest także mobilność wirtualna, która odbywa się za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) i... także może być kategorią finansową w projekcie. To praktyczny aspekt mobilności w projektach – są one ważną składową ich budżetów.

N jak Narodowa Agencja (NA)

– działa w każdym kraju programu. To tu składasz wnioski o dofinansowanie działań zdecentralizowanych. Agencja je rozpatruje, monitoruje i rozlicza. Konkursy na poziomie centralnym, w których wnioski rozpatruje Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA), mają zazwyczaj szerszy zakres, większy budżet i często odpowiadają na strategiczne wyzwania w edukacji. Poprzeczka jest więc zawieszona nieco wyżej, ale jest do przeskoczenia.

O jak osoby z mniejszymi

szansami – to osoby wymagające szczególnego wsparcia edukacyjnego, znajdujące się w trudnej sytuacji ze względów ekonomicznych, społecznych, kulturowych, geograficznych lub zdrowotnych.

Zwiększanie uczestnictwa osób z mniejszymi szansami (określanymi również jako osoby defaworyzowane) w projektach E+ i EKS to jeden z najważniejszych priorytetów programu. Dowód? W ramach niemal każdego działania w każdym sektorze na udział osób z mniejszymi szansami można ubiegać się o dodatkowe wsparcie. Może ono zostać przeznaczone na pokrycie kosztów osoby towarzyszącej (np. przewodnika osoby niewidomej).

P jak projekt – musi mieć początek i koniec, powinien wprowadzać zmianę, w zależności od programu może trwać od dwóch miesięcy do trzech lat (a w niektórych działaniach centralnych nawet sześć lat). Co zrobić, by projekt został zatwierdzony? Pamiętać o priorytetach E+ i EKS – stałych i rocznych – postawić właściwą diagnozę, określić realistyczne cele i przedstawić spójny program działań. Przed przystąpieniem do tworzenia projektu warto zapoznać się z tzw. zasadami SMART. Dzięki temu Twój projekt będzie miał odpowiednią konstrukcję i proporcje. Dobrze skonstruowany projekt jest bowiem jak ludzkie ciało. Powinien mieć ręce i nogi, być napisany z głową, nie zaszkodzi

też włożyć w jego przygotowanie odrobiny serca. Polska Narodowa Agencja E+ i EKS rozpatruje kilka tysięcy wniosków rocznie. Warto więc, żeby Twój projekt pozytywnie wyróżniał się na tle innych, ponieważ dofinansowanie otrzymuje średnio co drugi z nich.

R jak rozwój umiejętności podstawowych

– czyli takich, bez których trudno radzić sobie w codziennym życiu i funkcjonować w społeczeństwie. Umiejętności podstawowe to:

- ▶ pisanie, czytanie i rozumienie tekstów, np. urzędowych;
- ▶ rozumowanie matematyczne;
- ▶ korzystanie z nowych technologii – umiejętności cyfrowe.

Rozwijanie umiejętności podstawowych – zwłaszcza u osób wykluczonych społecznie i z mniejszymi szansami – to jeden z istotnych priorytetów E+, zwłaszcza w sektorze Edukacja dorosłych.

S jak sektor – czyli obszar edukacji, który wspiera program E+. Sektorów jest pięć: Edukacja szkolna,

Szkolnictwo wyższe, Kształcenie i szkolenia zawodowe, Edukacja dorosłych i Młodzież (edukacja pozaformalna). Jest jeszcze Sport – może to nie sektor edukacji *per se*, ale obszar, w którym można ubiegać się o dofinansowanie w ramach E+, jak najbardziej.

S jak szkolenia – jedna z wielu form wsparcia dla organizacji i osób zainteresowanych realizacją projektów w programach E+ i EKS. Szkolenia są organizowane w każdym sektorze, w formule zdalnej i tradycyjnej, dla wszystkich chętnych. Profesjonalne i za darmo. Gdzie ich szukać? Jasne, że na erasmusplus.org.pl. Zdarzają się też szkolenia komercyjne. Zdecydowanie nie polecamy.

T jak termin składania wniosków – jego groźniej brzmiący synonim to „deadline”. To coś,

czego absolutnie nie można przegapić, jest to bowiem ostatni dzień, w którym możesz złożyć wniosek do Narodowej Agencji lub Agencji Wykonawczej. Terminy są sztywne i nienegocjowalne. Dobra rada: nigdy nie zostawiaj składania wniosku na ostatnią chwilę!

U jak upowszechnianie rezultatów projektów – to

obowiązek każdego beneficjenta. Zrealizowałeś dobry projekt? Wdrażaj jego efekty i pochwal się nimi – w internecie, na konferencji, w publikacji. A jeśli promocja, marketing i public relations nie zaliczają się do Twoich mocnych stron, skorzystaj ze wsparcia Narodowej Agencji. Działa w niej oddzielna komórka zajmująca się upowszechnianiem. Co dokładnie robi? Organizuje konferencje, szkolenia i webinaria (np. z zarządzania projektem, marketingu, współpracy z mediami), realizuje filmy promocyjne i konkursy – fotograficzny Selfie+ i EDUinspiracje, w którym oczywiście nagradzane są najlepsze projekty. Wszystko po to, żeby pomóc beneficjentom upowszechnić rezultaty ich projektów.

W jak wniosek – to w nim opisujesz swój pomysł na projekt. Gdzie go składasz? To już wiesz. Jak? Już wyjaśniamy. Pierwszy krok to rejestracja w systemie EU_LOGIN: webgate.ec.europa.eu/cas. Następnie w tym samym systemie rejestrujesz swoją

organizację (webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc), a to kończy się przyznaniem numeru OID (Organisation ID). Teraz możesz już przejść do elektronicznego systemu składania wniosków: webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc. W menu znajdujesz pozycję Możliwości, a następnie wybierasz program, sektor i konkurs, w którym chcesz złożyć wniosek. Nie takie skomplikowane, prawda?

Po brexicie możliwości współpracy w ramach E+ z partnerami zza kanału La Manche zostały mocno ograniczone.

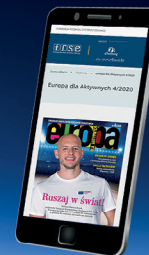
Z jak zespoły NA E+ i EKS – superprofesjonalne i zawsze chętne do pomocy grupy osób nadzorujących realizację obu programów w Polsce. To one prowadzą szkolenia, odpowiadają na pytania, konsultują pomysły na projekty. Bezpośredni kontakt z wnioskodawcami to dla nich chleb powszedni, więc jeśli masz pytania lub wątpliwości dotyczące programów – pisz lub umawiaj się na spotkanie.

KWARTALNIK BENEFICJENTÓW PROGRAMÓW EDUKACYJNYCH

europa

DLA AKTYWNYCH

perskop

wydarzenia

inspiracje

ludzie

porady

kronika

informacja
młodzieżowa

Czytaj kwartalnik na: www.europadlaaktywnych.pl
Zamów bezpłatną prenumeratę na: www.frse.org.pl/wydawnictwo/prenumerata

Akredytacje w programie Erasmus+

#biletwstepudoprogramu #raznajakięczas
#dlatałychbeneficjentów #frontemdownioskodawcy
#wniosekjedynprojektówwiele #mierzyliśmyzamiary

Gwarancja dofinansowania i oszczędność czasu to tylko dwa z kilku powodów, dla których warto postarać się o Akredytację w programie Erasmus+. Jej zdobycie jest możliwe w czterech sektorach i tylko w Akcji 1.

Złożenie wniosku o Akredytację Erasmus+ to jedyny sposób, aby korzystać z przywilejów wynikających z jej posiadania. Należy przedstawić w nim wieloletni plan projektów, które zamierzasz realizować w ramach programu. Jeśli Narodowa Agencja go zatwierdzi, będziesz składać wniosek uproszczony, opiszesz tylko rodzaj i liczbę działań planowanych w kolejnych miesiącach. Akredytację stworzono z myślą o organizacjach, które zamierzają regularnie korzystać z funduszy Erasmus+. Beneficjenci bez Akredytacji muszą składać wniosek w jego pełnej wersji.

Dla kogo

- ▶ O Akredytację mogą ubiegać się wszystkie podmioty uprawnione do udziału w programie Erasmus+. Wnioski można składać indywidualnie lub jako konsorcjum.
- ▶ Doświadczenie w programie Erasmus+ nie jest wymagane, ale...
- ▶ ... konieczne jest co najmniej dwuletnie doświadczenie w danym obszarze edukacji.

W której akcji, w jakim sektorze

- ▶ Uzyskanie Akredytacji możliwe jest tylko w Akcji 1., w czterech sektorach: Kształcenie i szkolenia zawodowe, Edukacja szkolna, Edukacja dorosłych i Młodzież.
- ▶ Akredytację przyznaje się dla jednego sektora. Jeśli chcesz składać uproszczone wnioski w różnych sektorach, musisz mieć osobną Akredytację dla każdego z nich.

Na jak długo

- ▶ Akredytację przyznaje się do 2027 roku, ale...
- ▶ ... Narodowa Agencja może ją cofnąć, jeżeli przez co najmniej trzy lata Twoja organizacja nie złoży ani jednego uproszczonego wniosku.

O czym trzeba pamiętać

- ▶ W sektorach Kształcenie i szkolenia zawodowe, Edukacja szkolna i Edukacja dorosłych wraz z wnioskiem o Akredytację

składasz tzw. Plan Erasmus (w sektorze Młodzież to część wniosku).

- ▶ Musisz też wykazać, że Twoja organizacja ma wystarczające zdolności finansowe i zasoby kadrowe, aby zrealizować proponowane działania.

Dlaczego warto

- ▶ Organizacje posiadające Akredytację w sektorach Kształcenie i szkolenia zawodowe, Edukacja szkolna i Edukacja dorosłych mogą ubiegać się o Znak Doskonałości – wyróżnienie dla organizacji najbardziej aktywnych w programie.

Terminy składania wniosków

- ▶ Akredytacje: jeden raz w roku dla wszystkich sektorów, zazwyczaj jesienią.
W 2022 roku: 19 października.
- ▶ Wnioski uproszczone: jeden raz w roku dla wszystkich sektorów.
W 2022 roku: 23 lutego.

Priorytety Erasmusa+ i Europejskiego Korpusu Solidarności

#nacobezu #wytyczne #erasmusdlakażdego
#nowoczesnaedukacja #zielonaeuropa
#aktywnościzaangażowanie

Programy Erasmus+ i Europejski Kopus Solidarności nie funkcjonują w próżni. Projekty realizowane w ich ramach powinny odpowiadać na potrzeby i wyzwania współczesnego świata – edukacyjne, społeczne, ekonomiczne. W ich identyfikacji pomagają priorytety obu programów

Priorytety Erasmusa+ dzielą się na: **horyzontalne**, mające zastosowanie do wszystkich projektów Erasmusa+, i **sektorowe**, odnoszące się do danego obszaru i poziomu edukacji. Priorytety definiuje co roku Komisja Europejska. Można je znaleźć w aktualizowanych corocznie przez Komisję przewodnikach po E+ i EKS oraz na stronach internetowych obu programów. Warto je znać, ponieważ ocena danego projektu zależy w dużej mierze od tego, w jakim stopniu spełnia on wytyczne grantodawców. Priorytety horyzontalne Erasmusa+ i Korpusu to:

▶ Włączenie i różnorodność

Erasmus+ jest dla wszystkich, bez względu na pochodzenie, kolor skóry, płeć, orientację, wyznanie, stan zdrowia, status ekonomiczny, wykształcenie, miejsce zamieszkania. Szczególny nacisk twórcy programu kładą na angażowanie osób znajdujących się w trudnej sytuacji z powodów zdrowotnych,

ekonomicznych czy geograficznych (osoby z niepełnosprawnościami, osoby o niskich dochodach i mieszkańcy terenów wiejskich). Uwzględnienie potrzeb tych grup w projekcie zwiększa szanse na pozytywne rozpatrzenie wniosku.

▶ Transformacja cyfrowa

To przekształcanie procesów analogowych w cyfrowe. Nowe technologie odgrywają coraz większą rolę w edukacji. Projekty Erasmusa+ nie mogą tego nie dostrzegać. Powinny wspierać rozwój edukacji cyfrowej w nauczaniu i uczeniu się – na wszystkich poziomach i we wszystkich sektorach. Elementem transformacji cyfrowej jest również łączenie mobilności fizycznej z wirtualnym uczeniem się, o czym można się przekonać, czytając wytyczne do wielu działań programu wspierających mobilności edukacyjne.

▶ Środowisko i walka ze zmianą klimatu

To jeden z nadrzędnych priorytetów Unii Europejskiej, nie jest więc zaskoczeniem, że dotyczy również Erasmusa+ i EKS. Projekty realizowane w ramach programu mają być instrumentem służącym do zwiększania wiedzy o zmianach klimatu, promowania zrównoważonego rozwoju i kształtowania postaw proekologicznych, takich jak zmniejszanie śladu węglowego przez wykorzystanie ekologicznych środków transportu.

▶ Uczestnictwo w życiu demokratycznym

Tylko aktywni, świadomi i utożsamiający się z unijnymi wartościami obywatele będą w stanie stawić czoła wyzwaniom przyszłości. Projekty Erasmusa+ powinny ich do tego przygotować. Przekazywać wiedzę, uczyć zrozumienia dla różnorodności oraz szacunku dla dziedzictwa społecznego, kulturowego i historycznego Unii Europejskiej.

Erasmus+

Szkolnictwo wyższe

#odtegowszystkosięzaczęło #okrętflagowy
#smakzycia #stypendiaipraktyki
#wymianamyśli #internacjonalizacjaedukacji

Opowieść o Erasmusie+ zaczynamy od Szkolnictwa wyższego. Oferta tego sektora to okręt flagowy programu – najbardziej rozpoznawalna, z najdłuższą historią i z ogromnym budżetem. To Szkolnictwu wyższemu program Erasmus+ zawdzięcza swoją nazwę i socjokulturowy termin „pokolenie Erasmus”

Unijne wspieranie szkolnictwa wyższego przez lata odbywało się pod szyldem programu Erasmus, którego lwią część stanowiły wymiany studenckie. I choć nazwy tej od dobrych kilku lat już się nie używa, wiele osób wciąż kojarzy Erasmusa+ z wyjazdami studentów na naukę do innych krajów. I trudno się temu dziwić. Erasmus był pierwszym wspólnotowym programem edukacyjnym. Powstał w 1987 roku, do Polski zawiątał 11 lat później. Na stypendia w jego ramach co roku wyjeżdżają setki tysięcy Europejczyków, prężnie działa stowarzyszenie byłych stypendystów programu. O studentach Erasmusa zrealizowano film fabularny, a z okazji kolejnych rocznic istnienia programu media prześcigają się w doniesieniach, ilu studentów podczas wyjazdów poznało swoich partnerów i ile dzieci narodziło się z tych związków. Medialne fajerwerki niekiedy przesłaniają to, co jest największą wartością programu: kształtowanie tożsamości europejskiej studentów, wzrost poziomu kształcenia i międzynarodowa wymiana myśli.

Oferta sektora

- ▶ wyjazdy na studia za granicą,
- ▶ praktyki w przedsiębiorstwach zagranicznych,
- ▶ wyjazdy kadry akademickiej i pracowników uczelni.

Kto może złożyć wniosek

Aby uczelnia mogła uczestniczyć w programie Erasmus+, musi posiadać Kartę Erasmusa dla Szkolnictwa wyższego, którą przyznaje Komisja Europejska na cały okres trwania programu. Karta uprawnia do ubiegania się o fundusze w dwóch akcjach sektora: mobilnościach edukacyjnych i partnerstwach na rzecz współpracy. Wnioski o przyznanie Karty Erasmusa mogą składać:

- ▶ uczelnie publiczne i niepubliczne wpisane do rejestru szkół wyższych,
- ▶ instytuty PAN posiadające osobowość prawną oraz prowadzące studia doktoranckie.

Dla kogo

Studenci, absolwenci i pracownicy uczelni mogą skorzystać z oferty, pod warunkiem że ich uczelnia posiada Kartę Erasmusa – tylko wtedy mogą wziąć udział w wymianach i praktykach. Uczelnie samodzielnie ustalają zasady rekrutacji, podział środków i terminy naborów na poszczególne wyjazdy.

42% budżetu Erasmusa+ jest przeznaczane na Szkolnictwo wyższe

>1 mld euro wynosi budżet Szkolnictwa wyższego dla całej Europy w 2022 roku

>77 mln euro ma do dyspozycji w 2022 roku Szkolnictwo wyższe w Polsce

Nie możemy osiąść na laurach

Rozmowa z **Beatą Skibińską**,
dyrektorką Biura Szkolnictwa wyższego w FRSE

Czy wyobraża sobie Pani świat bez Erasmus+?

Nawet nie próbuję. Korzyści społeczne i kulturowe, ale także te związane z ogólnie rozumianym dobrostanem państw wynikające ze współpracy międzynarodowej, która jest istotą programu, są niezaprzeczalne.

Poproszę o krótkie podsumowanie poprzedniej edycji programu.

Niech przemówią liczby. W latach 2014–2020 dofinansowanie na stypendia dla studentów i pracowników wyniosło ok. 418 milionów euro. Oznacza to ponad 111 tysięcy mobilności studentów i ponad 61 tysięcy mobilności pracowników polskich uczelni. Na projekty koordynowane przez polskie instytucje przeznaczaliśmy ponad 43 mln euro, co pozwoliło na sfinansowanie 170 projektów.

Korzyści z wyjazdów polskich studentów „na Erasmus” są dosyć oczywiste. A dla polskich uczelni?

Liczba studentów wybierających Polskę jako kraj studiowania rośnie, a zajęcia wykładowców z zagranicy uatrakcyjniają

programy kształcenia. Polskie szkoły wyższe uczestniczą w wielu projektach zarządzanych na szczeblu centralnym. Modernizują metody nauczania, wprowadzają innowacje w zarządzaniu, czerpią z doświadczeń innych, wspólnie szukają rozwiązań.

Ile polskich uczelni korzysta z oferty Erasmus+?

Tylko w pierwszym roku działalności nowego programu Kartę Erasmus zdobyło 277 uczelni. To dobry wynik. Erasmus+ to nie obowiązek, ale szansa dla tych, którzy we współpracy międzynarodowej widzą możliwość poprawy jakości – kształcenia, prowadzenia badań, zarządzania uczelnia. Każda uczelnia, która jest przygotowana, aby sprostać wymogom stawianym przez program, może do niego przystąpić.

W nowej perspektywie program ma się skupiać na wyrównywaniu szans. W jaki sposób?

Przede wszystkim dzięki dodatkowemu dofinansowaniu udziału osób z mniejszymi szansami – studentów z niepełnosprawnościami,

otrzymujących stypendia socjalne. W przyszłości być może także rodziców samotnie wychowujących dzieci. Udział w Erasmusie+ ma być dostępny dla wszystkich, nikt nie powinien czuć się wykluczony.

Czy studencki Erasmus+ wychodzi już z szoku po pandemii?

Powoli tak. Liczba mobilności od marca 2020 roku się zmniejszyła. Wciąż mam nadzieję, że nadrobimy ten czas i wrócimy do rezultatów osiągniętych przed pandemią. Projekty trwają dwa lub trzy lata, być może zmiany w statystykach ostatecznie nie będą takie duże.

W 2022 roku program będzie obchodził swoje 35-lecie. Szampan będzie lał się strumieniami?

Jubileuszowe spotkania są dobrą okazją do podsumowań, a że efekty działania Erasmus są imponujące, to i szampana pewnie nie zabraknie. Nie możemy jednak osiąść na laurach. Świat zmienia się nieustannie, rzuca nam kolejne wyzwania, którym musimy sprostać, jeśli chcemy się rozwijać. ♦

Mobilność studentów – studia

Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, nauka języka, obycie międzykulturowe – korzyści ze studiowania za granicą można wymieniać długo. Dzięki Erasmusowi masz je wszystkie na wyciągnięcie ręki. Kto tej szansy nie wykorzysta, nie wie, co traci

Najważniejszym celem wjazdów jest oczywiście nauka na kierunku, który studiujesz na uczelni macierzystej – w międzynarodowym towarzystwie, w obcym języku, z profesorami mającymi inne podejście i wymagania. Takich doświadczeń nie da się zdobyć w inny sposób. A że będą one procentować w przyszłości – to pewne.

Masz do wyboru

- ▶ **wyjazdy długoterminowe** (2–12 miesięcy),
- ▶ **wyjazdy krótkoterminowe** (5–30 dni),
- ▶ **Mieszane Programy Intensywne** (trwające 5–30 dni) kursy online dla międzynarodowej grupy studentów z uwzględnieniem bezpośrednich spotkań całej grupy.

12 TYS.

studentów z Polski będzie mogło skorzystać ze stypendiów Erasmus na naukę w innym kraju w 2022 roku

Możesz studiować na wszystkich kierunkach, w każdym cyklu studiów i na każdej uczelni posiadającej Kartę Erasmus. W praktyce możliwości wyjazdów – typy, kraje i instytucje, do których możesz wyjechać, zależą od oferty Twojej uczelni.

(Do)finansowanie

Stypendia Erasmus pokrywają zwiększone koszty związane z podróżą i pobytem za granicą. Wysokość stypendiów zależy od kosztów życia w danym kraju. Stawki są następujące:

- ▶ **520 euro** – Dania, Finlandia, Irlandia, Islandia, Liechtenstein, Luksemburg, Norwegia, Szwecja oraz (w ograniczonym zakresie) Szwajcaria, Wypły Owcze oraz Wielka Brytania;
- ▶ **500 euro** – Austria, Belgia, Cypr, Francja, Grecja, Hiszpania, Malta, Holandia, Niemcy, Portugalia, Włochy;
- ▶ **450 euro** – Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Macedonia

Północna, Rumunia, Serbia, Słowacja, Słowenia, Turcja, Węgry.

Pierwszy krok

Chcesz wyjechać na Erasmus? Zgłoś się do jednostki obsługującej program na swojej uczelni (najczęściej jest to biuro lub dział współpracy z zagranicą). Koordynator poinformuje Cię o zasadach naboru, terminach i formalnościach związanych z wyjazdem.

ERASMUS STUDENT NETWORK

To międzynarodowe stowarzyszenie stypendystów Erasmus. Wspiera rozwój wymian studenckich. Działa w 42 krajach, w Polsce – w większości największych miast. ESN Polska organizuje m.in. konkurs fotograficzny Discover Europe, zawody sportowe dla studentów z zagranicy, wspólnie z siecią Eurodesk Polska prowadzi zajęcia o mobilności międzynarodowej w szkołach.

Mobilność studentów – praktyki

To mniej znana od wyjazdów na studia oferta Erasmusa, ale równie atrakcyjna, a pod względem finansowym – nawet bardziej. Stypendia dla studentów wyjeżdżających na praktyki są wyższe niż przy wyjazdach na studia

Wiedza zdobyta na studiach jest ważna, ale... niewystarczająca. Musi iść w parze z doświadczeniem zawodowym. Świetną okazją na jego zdobycie są praktyki Erasmusa dla studentów. To unikalna szansa, by teorię połączyć z praktyką, w działaniu zdobywać nowe umiejętności i oswoić się z międzynarodową atmosferą pracy – wszystkie praktyki Erasmusa odbywają się za granicą, co samo w sobie jest doświadczeniem bezcennym i nie do zastąpienia.

Masz do wyboru

- ▶ długoterminowe wyjazdy studentów na praktyki (2–12 miesięcy),
- ▶ krótkoterminowe wyjazdy studentów na praktyki (5–30 dni).

Gdzie

Erasmusową praktykę możesz odbyć w dowolnym przedsiębiorstwie, instytucji lub organizacji mającej siedzibę za granicą. Program stażu musi być uzgodniony między uczelnią macierzystą i instytucją przyjmującą. Praktyka musi być powiązana z kierunkiem Twoich studiów, będzie

4 TYS.

studentów z Polski będzie mogło wyjechać na praktyki Erasmusa w 2022 roku

bowiem wpisana do Suplementu do dyplomu jako część ścieżki kształcenia, na którą zezwoliła uczelnia wydająca Twój dyplom.

(Do)finansowanie

Stypendia dla praktykantów Erasmusa są oczywiście wyższe od stypendiów studenckich, ale pamiętaj o tym, że praktykanci nie mogą korzystać z infrastruktury znajdującej się

na kampusach uczelnianych. Stawki stypendiów dla praktykantów są następujące:

- ▶ 670 euro – m.in.: Dania, Finlandia, Norwegia, Szwecja;
- ▶ 650 euro – m.in.: Austria, Belgia, Francja, Hiszpania, Niemcy, Włochy;
- ▶ 600 euro – m.in.: Bułgaria, Chorwacja, Słowenia, Turcja, Węgry.

Pierwszy krok

Możliwości jest kilka. Możesz skorzystać z ofert uczelni albo szukać praktyk samodzielnie. Zasady rekrutacji opracowuje uczelnia, która ma obowiązek podać je do publicznej wiadomości. Zawsze też warto zasięgnąć języka u tych, którzy na erasmusowych praktykach już byli. Pamiętaj jednak, żeby o wyjazd na praktykę zacząć ubiegać się jeszcze w czasie, gdy jesteś studentem.

ERASMUS DAYS

To jedno z najważniejszych wydarzeń promocyjnych Erasmusa+. Odbywa się co roku w październiku i ma na celu upowszechnianie rezultatów projektów sfinansowanych ze środków programu we wszystkich sektorach. Wydarzenia w ramach Dni Erasmusa są organizowane przez narodowe agencje i beneficjentów programu na całym świecie. W 2021 roku odbyło się 5 667 wydarzeń w 67 krajach, w tym 351 w Polsce. Kolejna edycja Dni Erasmusa odbędzie się w dniach 12–14 października 2022 roku.

Mobilność kadry

Sektor Szkolnictwo wyższe Erasmus+ wspiera też mobilność pracowników uczelni. Dzięki temu nauczyciele akademicy mogą prowadzić zajęcia dla studentów w innych krajach, a wszyscy pracownicy – brać udział w szkoleniach odbywających się za granicą

Zajęcia i szkolenia odbywają się na uczelniach partnerskich, czyli takich, z którymi polska uczelnia podpisała umowę określającą formy współpracy – liczbę, typy, rodzaje wyjazdów i szkoleń.

Masz do wyboru

- ▶ wyjazdy w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych dla studentów uczelni zagranicznej,

10 mln euro

wynosi budżet na wyjazdy pracowników polskich uczelni w 2022 roku

8 tys. pracowników

polskich uczelni będzie mogło prowadzić zajęcia lub brać udział w szkoleniach na zagranicznych uczelniach w 2022 roku

- ▶ wyjazdy w celach szkoleniowych.

Ponadto uczelnie polskie mogą zapraszać specjalistów z zagranicznych przedsiębiorstw w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych dla swoich studentów.

Jak długo

Wyjazdy trwają od 2 dni do 2 miesięcy.

(Do)finansowanie

- ▶ koszty podróży,
- ▶ koszty związane z utrzymaniem.

Nauczyciele akademicy i inni pracownicy uczelni z niepełnosprawnościami mogą się ubiegać o wsparcie dodatkowe, ułatwiające im pobyt za granicą.

ERASMUS W APLIKACJI erasmusapp.eu

Unijne programy coraz częściej korzystają z aplikacji. Studencki Erasmus nie pozostaje w tyle, a nawet stara się być w awangardzie. Erasmus+ App ma ambicję stać się cyfrowym punktem kompleksowej informacji i obsługi studentów Erasmus.

Aplikacja dostępna jest we wszystkich językach UE. Umożliwia m.in.:

- ▶ przeglądanie profili uczelni biorących udział w programie Erasmus,
- ▶ składanie elektronicznych wniosków na wyjazd na uczelni macierzystej,
- ▶ dostęp do informacji związanych z pobytem w innym kraju UE,
- ▶ przeglądanie przewodnika po wydarzeniach kulturalnych i imprezach dla studentów.

Aplikacja pełni również funkcję cyfrowej legitymacji studenckiej uprawniającej do bezpłatnego wstępu do niektórych instytucji kultury, zniżek na bilety komunikacji miejskiej i korzystania z innych atrakcyjnych ofert. Brzmi zachęcająco? To teraz uważaj! Pod koniec 2021 roku Erasmus+ App dostępna była tylko dla studentów 73 polskich uczelni (korzystających z usługi PIONIER.Id for Erasmus+ i członków eduGain). Sprawdź, czy Twoja uczelnia jest wśród nich. Czy jest w awangardzie czy...

AKTYWNOŚĆ

FUNDUSZE

MOBILNOŚĆ

Broszury do szybkiej lektury

Erasmus+ Edukacja szkolna

#zadbajoprestiż #podnieśofertęswojejszkoły
#nietylkodlaprymusów #worekpieniędzy
#nabankzakredytacją #nowastruktura

Udział w Erasmusie+ to nie tylko szansa na podniesienie kompetencji kadry i uczniów, to także okazja do wzbogacenia oferty edukacyjnej szkoły, do zwiększenia jej prestiżu i kształtowania dobrego wizerunku. Nie korzystać z oferty Erasmus+ szkołom po prostu nie wypada

Edukacja szkolna to drugi filar Erasmus+, od lat istniejąca w strukturze edukacyjnych programów UE. To w tym sektorze składanych jest najwięcej wniosków, a liczba beneficjentów liczona jest w tysiącach. W tej edycji programu środków na dobre projekty także wystarczy dla wszystkich chętnych – zarówno dla placówek, które mają doświadczenie w Erasmusie+, jak i dla tych, które chcą je zdobyć.

26 MLN EURO

wynosi budżet Akcji 1. w sektorze Edukacja szkolna w 2022 roku

Oferta sektora

- ▶ projekty krótkoterminowe,
- ▶ projekty realizowane w ramach posiadanej Akredytacji Erasmus+,
- ▶ Akredytacje.

Wszystkie mobilności zaplanowane w ramach projektów mogą odbywać się tylko i wyłącznie

do krajów programu. Jeżeli instytucja nie chce składać wniosku o dofinansowanie lub wniosku o Akredytację, może przyłączyć się do istniejącego konsorcjum Erasmus+. W takim wypadku bierze udział w projekcie, ale nie otrzymuje wsparcia finansowego.

Dla kogo

Uczestnikami projektów mogą być uczniowie, nauczyciele, pracownicy niedydaktyczni szkół i innych instytucji, których działalność wiąże się z edukacją szkolną, oraz kadra zarządzająca placówek oświatowych.

Kto może składać wnioski

- ▶ przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe;
- ▶ organy prowadzące szkoły i przedszkola, w tym jednostki samorządu terytorialnego; (w ramach konsorcjum);
- ▶ kuratoria oświaty, ośrodki doskonalenia nauczycieli (w ramach konsorcjum).

Instytucje i organizacje uprawnione do wnioskowania co roku określa Ministerstwo Edukacji i Nauki. Aktualna lista dostępna jest na stronie erasmusplus.org.pl.

(Do)finansowanie

- ▶ wsparcie organizacyjne,
- ▶ podróz,
- ▶ wsparcie indywidualne: koszty utrzymania uczestników i osób towarzyszących,
- ▶ koszty związane z udziałem osób z mniejszymi szansami,
- ▶ koszty związane z nauką języka,
- ▶ wizyty przygotowawcze,
- ▶ koszty nadzwyczajne.

Terminy składania wniosków

- ▶ Projekty krótkoterminowe – dwa razy w roku. W 2022 roku: 23 lutego i 4 października.
- ▶ Akredytacje – jeden raz w roku. W 2022 roku: 19 października.

Erasmus+ stanie się codziennością

Rozmowa z Alicją Pietrzak,

dyrektorką Biura Edukacji szkolnej, Młodzieży i Europejskiego Korpusu Solidarności w FRSE

Co tracą szkoły, które nie uczestniczą w Erasmusie+?

Powiem bez owijania w bawełnę: pieniądze na rozwój i doskonalenie zawodowe kadry, podnoszenie jakości pracy szkół i uatrakcyjnianie oferty edukacyjnej. Przeciętny budżet jednego projektu wynosi ok. 30 tysięcy euro. A budżet sektora w nowej edycji programu jest dwa razy większy niż w latach 2014–2020, projektów będzie więc dwa razy tyle. Jestem przekonana, że za kilka lat projekty Erasmus+ wpiszą się w codzienną działalność większości polskich szkół.

Czy struktura sektora zmieniła się w porównaniu z wcześniejszą edycją programu?

Tak. W porównaniu z innymi sektorami zmiany są wręcz rewolucyjne, np. wyjazdy uczniów zostały przeniesione z Akcji 2. do Akcji 1. Placówki ubiegające się o nasze środki musiały zderzyć się z nową rzeczywistością, co dało się zauważyć we wnioskach w pierwszym naborze. Mam nadzieję, że wnioskodawcy szybko się z tymi zmianami oswoją.

Co sprawiało najczęściej problemów?

Przeważały błędy w zakresie nieefektywnego planowania działań, niepoprawnego formułowania celów i wyboru niewłaściwych narzędzi do mierzenia postępów w ich realizacji. Ocenę wielu wniosków obniżał też brak odniesienia do Standardów jakości Erasmusu.

Standardów jakości?

Tak, wiem, nie wszyscy mają świadomość, że coś takiego istnieje. Dlatego na licznych szkoleniach, seminariach i warsztatach, na których prezentujemy ofertę programu, mówimy również o jakości projektów. Przygotowaliśmy też publikację dla szkół *Standardy jakości Erasmusu w praktyce*.

Jakie są szanse na zatwierdzenie projektu w nowej edycji programu?

W pierwszym roku budżet Edukacji szkolnej (w Akcji 1. i 2.) wyniósł prawie 35 milionów euro. To pozwoliło na sfinansowanie zdecydowanej większości złożonych projektów. Druga dobra wiadomość jest taka, że budżet sektora z roku na rok będzie wzrastał, i to znacznie. W 2021 roku tylko beneficjenci Akcji 1. mieli

do dyspozycji 17 milionów euro. W 2022 roku już ponad 26 milionów euro.

Czyli szanse powodzenia będą jeszcze większe. Stuprocentowe?

Na pewno będą bardzo duże, choć to ostatecznie zależy od liczby składanych wniosków – im będzie ich więcej, tym konkurencja będzie większa. Stuprocentową gwarancję dofinansowania każdego złożonego w Akcji 1. projektu mają tylko wnioskodawcy, którzy uzyskali Akredytację. Dlatego warto się o nią ubiegać.

Czy dla szkół z małym doświadczeniem wstępem do udziału w Erasmusie+ może być program eTwinning?

Oczywiście, że tak. W eTwinningu uczestniczy o wiele więcej szkół niż w Erasmusie+. Program działa od 16 lat i ma ugruntowaną pozycję w środowisku edukacyjnym. W przeciwieństwie do Edukacji szkolnej w nowej perspektywie finansowej jego kształt znacząco się nie zmienił. Oba programy wzajemnie się uzupełniają. Najlepiej uczestniczyć i w jednym, i w drugim. Wtedy w pełni wykorzystujemy potencjał Erasmusu+ na rzecz rozwoju szkoły. ♦

Mobilność uczniów

Mobilność międzynarodowa, zwłaszcza w młodym wieku, pozwala rozwijać kompetencje językowe, społeczne i międzykulturowe – to oczywiste. Ale korzyści płynących dla uczniów ze współpracy szkół w ramach Erasmusa+ jest znacznie więcej

Nowe przyjaźnie, zwiększenie poczucia własnej wartości, poszerzenie horyzontów – takich „indywidualnych benefitów” wyjazdów uczniów do szkół za granicę i współpracy z rówieśnikami z innych krajów jest znacznie więcej. Dlatego, droga Uczennico, drogi Uczniu, namawiaj swoich nauczycieli do składania projektów w Erasmusie+, a Ty – droga Nauczycielko, drogi Nauczycielu – zachęcaj swoich uczniów do aktywnego

w nich udziału. Dodatkową motywacją niech będzie dla Was świadomość, że ci, którzy kończyli edukację przed przystąpieniem Polski do programów unijnych, o możliwościach, które dla Was są na wyciągnięcie ręki, mogli tylko pomarzyć.

WSPARCIE DLA POTRZEBUJĄCYCH

Krótkoterminowa mobilność edukacyjna uczniów zaliczających się do grupy osób z mniejszymi szansami może trwać minimum dwa dni. Możliwe jest również uzyskanie wsparcia w wysokości 100 euro. O dodatkowe środki można też ubiegać się w ramach kosztów nadzwyczajnych.

Masz do wyboru

- ▶ **mobilność grupowa uczniów**
Wyjazdy uczniów wraz z opiekunami do szkoły partnerskiej trwające od 2 do 30 dni. Grupa musi składać się z co najmniej dwóch uczniów.
- ▶ **krótkoterminowa mobilność edukacyjna uczniów**
Indywidualne wyjazdy uczniów trwające od 10 do 29 dni. W czasie pobytu uczniowie uczęszczają na zajęcia lub kurs w szkole albo w organizacji partnerskiej. Każdy uczeń ma indywidualny program nauczania. Podczas całego pobytu za granicę uczniom towarzyszą nauczyciele lub osoby upoważnione ze szkoły wysyłającej.

- ▶ **długoterminowa mobilność edukacyjna uczniów**
Wyjazdy uczniów trwające od 30 do 365 dni na zajęcia w szkole przyjmującej. Każdy uczestnik ma indywidualny program nauki. Przed wyjazdem uczniowie wraz z opiekunami biorą udział w obowiązkowym szkoleniu organizowanym przez Narodową Agencję. Wszystkie projekty, w ramach których odbywają się wymienione powyżej mobilności, muszą być realizowane przez placówki z krajów programu. Mobilności fizyczne mogą być łączone z działaniami wirtualnymi (podany czas trwania wyjazdów dotyczy mobilności fizycznych).

20–30 tys. euro

to gwarantowana kwota minimalna w projektach realizowanych w ramach Akredytacji

35–40 tys. euro

to średni budżet projektów krótkoterminowych

Mobilność kadry edukacji szkolnej

Na wsparcie Erasmusa+ mogą też liczyć nauczyciele i inni pracownicy szkół, którzy chcą podnosić swoje kwalifikacje i rozwijać się zawodowo. Unikalną wartością dodaną oferty szkoleniowej programu jest jej wymiar międzynarodowy

Nie lubią rutyny, cenią innowacje w nauczaniu, są kreatywni – pedagodzy realizujący projekty w Erasmusie+ chcą robić coś więcej niż tylko realizować podstawę programową. To w pierwszej kolejności do nich skierowana jest oferta szkoleniowa Erasmusa+. Umożliwia im ona podniesienie umiejętności, zdobywanie międzynarodowych doświadczeń, dzielenie się wiedzą i know-how.

Masz do wyboru

- ▶ **zorganizowane kursy i szkolenia**
Trwają od 2 do 30 dni. W przypadku kursów wsparcie udzielane jest tylko za 10 dni, tj. do kwoty 800 euro. Kwota wsparcia indywidualnego naliczana jest natomiast adekwatnie do liczby dni. Kursy i szkolenia – językowe, metodyczne, specjalistyczne itd. – uczestnik wybiera samodzielnie z tzw. wolnego rynku.
- ▶ **prowadzenie zajęć dydaktycznych**
Zajęcia odbywają się w szkole partner-

skiej w jednym z krajów programu. Trwają od 2 dni do 1 roku. Mobilność fizyczna może być uzupełniona prowadzeniem zajęć w trybie online. Ta forma doskonalenia zawodowego wymaga odpowiednio wysokiego poziomu kompetencji językowych.

- ▶ **obserwacja pracy (job shadowing)**
Trwające od 2 do 60 dni wyjazdy indywidualne kadry, których celem jest poznanie sposobu i metod pracy w organizacji partnerskiej. Uzupełnieniem mobilności fizycznej może być wymiana doświadczeń w trybie online.

- ▶ **działania wspierające**
Ponadto w ramach Mobilności kadry szkolnej do swojej placówki można zaprosić także ekspertów od edukacji, zorganizować wizyty przygotowawcze, gościć specjalistów i edukatorów z innych krajów programu (**zob. s. 27**) – *Mobilność kadry w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe*.

Dla kogo

Uprawnieni uczestnicy tego działania to nauczyciele i cała kadra edukacji szkolnej – asystenci nauczycieli, doradcy pedagogiczni, psychologowie. A w przypadku innych organizacji – wizytatorzy szkolni, doradcy, koordynatorzy odpowiedzialni za edukację szkolną itd. Wszyscy uczestnicy Mobilności kadry szkolnej muszą pozostawać w stosunku pracy z organizacją wysyłającą.

ZNAJDŹ KURS (I PARTNERA) schooleducationgateway.eu

Gdzie znaleźć kursy dla nauczycieli? Np. na School Education Gateway (SEG). To wielojęzyczny portal dla nauczycieli z całej Europy i wszystkich osób zajmujących się edukacją szkolną. Oprócz kursów, szkoleń i webinarów znajdziesz na nim propozycje współpracy ze strony szkół poszukujących partnerów do projektów, materiały dydaktyczne, raporty z wynikami badań itd. Strona ma polską wersję językową.

#naukajęzyka #naukatoprzygoda
 #mnóstwoszkoleń #successtory #tik
 #niesamowitedziałania #nowoczesnaedukacja
 #projektybezbarier #społecznośćnauczycieli

Program eTwinning w Polsce to spektakularna historia sukcesu i doskonały przykład efektywnego wykorzystania możliwości oferowanych przez programy unijne. Liczba placówek uczestniczących w eTwinning i projektów zrealizowanych w ramach tej sieci w naszym kraju należą do najwyższych w Europie

Międzynarodowa współpraca szkół za pomocą internetu – to najkrótsza definicja eTwinningu. Program otwiera szkoły na nowoczesną edukację. Umożliwia im prowadzenie wspólnych działań online z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) oraz oferuje szkolenia z posługiwania się nimi. Uczestnicy eTwinningowych projektów poszerzają swoje horyzonty, dzielą się pomysłami, wiedzą i doświadczeniami.

Nauczyciele zwiększają swoje kompetencje, uczniowie – motywację do nauki. Udział w programie nie wymaga żadnych nakładów finansowych. Wystarczy dostęp do internetu i chętni do działania nauczyciele i uczniowie. Na dodatek eTwinning jest niezwykle elastyczny. Tematykę projektów, działania, narzędzia, czas realizacji nauczyciele swobodnie dostosowują do możliwości i zainteresowań uczniów i szkoły. Projekty mogą ewoluować nawet w trakcie realizacji z uwzględnieniem aktualnych potrzeb edukacyjnych ich uczestników.

Dla kogo

- ▶ przedszkola, szkoły podstawowe i szkoły ponadpodstawowe – państwowe i prywatne placówki realizujące obowiązującą podstawę programową;
- ▶ nauczyciele, uczniowie, dyrektorzy szkół, bibliotekarze, pedagodzy szkolni i pozostali pracownicy.

Pierwszy krok

Jak zostać eTwinnerem? Pierwszy krok jest... najłatwiejszy. Wystarczy wejść na stronę www.etwinning.net/pl i się zarejestrować. Będziesz miał do dyspozycji przyjazną w użytkowaniu platformę, dzięki której bez problemu nawiądziesz współpracę ze szkołami z zagranicy

i z Polski – portal eTwinning to największa społecznościowa sieć nauczycieli na świecie. Wśród nich z pewnością znajdą się tacy, którzy z entuzjazmem odpowiedzą na propozycję współpracy z Twoją szkołą.

Narzędzia

Platforma oferuje dostęp do wielu bezpłatnych narzędzi, takich jak wewnętrzna poczta, forum, czat czy wspólna przestrzeń projektowa (TwinSpace). Umożliwiają one:

- ▶ nawiązanie kontaktu z każdym użytkownikiem zarejestrowanym na platformie eTwinning,
- ▶ zamieszczanie własnych ogłoszeń,
- ▶ odpowiadanie na posty,

Masz obawy przed współpracą międzynarodową? Stwórz projekt z placówką z Polski. Nabierzesz wprawy i doświadczenia. Możesz też poprosić o pomoc jednego z regionalnych przedstawicieli programu, którymi są doświadczeni eTwinnerzy.

- ▶ korzystanie z wiedzy i materiałów zgromadzonych w grupach tematycznych,
- ▶ tworzenie wydarzeń edukacyjnych i dołączanie do wydarzeń organizowanych przez innych członków eTwinningowej społeczności,
- ▶ współpracę nauczycieli z uczniami,
- ▶ archiwizowanie efektów działań projektowych,
- ▶ prezentowanie i upowszechnianie rezultatów.

Szkolenia

Cenioną ofertą programu eTwinning są liczne bezpłatne szkolenia stacjonarne i wirtualne, wspierające nauczycieli w realizacji projektów i w efektywnym używaniu TIK. Korzysta z nich kilkadziesiąt tysięcy nauczycieli rocznie. Masz do wyboru:

- ▶ tematyczne konferencje regionalne,
- ▶ seminaria kontaktowe służące tworzeniu nowych projektów,
- ▶ regionalne warsztaty z trenerami programu eTwinning,

Na platformie eTwinning znajdziesz wiele publikacji ze wskazówkami, jak korzystać z oferty programu, oraz galerię najciekawszych zrealizowanych projektów.

- ▶ międzynarodowe wydarzenia organizowane we współpracy z biurami eTwinning z innych krajów,
- ▶ tygodniowe kursy internetowe,
- ▶ webinaria z udziałem ekspertów,
- ▶ seminaria i konferencje online służące upowszechnianiu rezultatów działań, nawiązywaniu nowych partnerstw i promocji programu.

43

- w tylu krajach działa eTwinning

19 166

polskich szkół realizuje projekty w ramach eTwinning

78 872

nauczycieli z Polski uczestniczy w programie

35 948

projektów zrealizowali polscy nauczyciele

Erasmus+

Kształcenie i szkolenia zawodowe

#szkolybranżowe #doskonaleniezawodowe
#nowoczesnaszkoła #umiejędzyznarodowienie
#edukacyjneknowhow #polakpotrafi
#wiedozrobienia #budżetzejej #nietylkopraktyki

Na wsparcie Erasmusa+ mogą liczyć także osoby pracujące i uczące się w szkolnictwie zawodowym. Działania przeznaczone dla nich są podobne do tych w pozostałych sektorach programu. Oznacza to, że są też równie atrakcyjne

Kształcenie zawodowe to sektor edukacji solidnie zakorzeniony w programie Erasmus+, a zwiększony budżet pozwoli w najbliższych latach rozwinąć go jeszcze bardziej. Projekty realizowane w sektorze edukacji zawodowej pozwalają uczniom wzmacniać kompetencje kluczowe, wspierają rozwój umiejętności specyficznych dla danego zawodu, stwarzają możliwości poznania sposobów i metod nauczania zawodu. Erasmus+ daje niepowtarzalną okazję do wymiany dobrych praktyk, promocji innowacyjnych metod i technologii pedagogicznych. Nade wszystko jednak przyczynia się do rozwoju – zawodowego i osobistego – uczniów i nauczycieli.

Oferta sektora

- ▶ krótkoterminowe projekty na rzecz mobilności uczniów i kadry,
- ▶ akredytowane projekty na rzecz mobilności uczniów i kadry.

Ponadto do programu można przystąpić bez konieczności składania wniosku, przez dołączenie do istniejącego konsorcjum Erasmusa+ lub

przyjmując jako instytucja goszcząca uczestników z innego kraju. Działania w projektach krótkoterminowych muszą być realizowane w krajach programu, w projektach akredytowanych mogą odbywać się w krajach partnerskich.

Dla kogo

- ▶ uczniowie i absolwenci szkół branżowych i technicznych (wstępnego i ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego);
- ▶ nauczyciele, trenerzy, mentorzy i inni pracownicy instytucji kształcenia i szkolenia zawodowego;
- ▶ kadra zarządzająca placówek oświatowych.

Kto może składać wnioski

- ▶ szkoły branżowe i techniczne,
- ▶ placówki kształcenia praktycznego i ustawicznego,
- ▶ instytucje szkoleniowe, izby rzemieślnicze, komendy OHP, Centra Kształcenia Zawodowego,

- ▶ związki i stowarzyszenia branżowe,
- ▶ osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pełna lista podmiotów uprawnionych do wnioskowania jest dostępna na: erasmusplus.org.pl.

(Do)finansowanie

- ▶ wsparcie organizacyjne,
- ▶ podróz,
- ▶ wsparcie indywidualne: koszty utrzymania uczestników i osób towarzyszących,
- ▶ koszty związane z udziałem osób z mniejszymi szansami,
- ▶ opłaty za udział w kursie,
- ▶ wizyty przygotowawcze,
- ▶ koszty nadzwyczajne.

Terminy składania wniosków

Dwa razy w roku. W 2022 roku:
Projekty krótkoterminowe:
23 lutego.

Akredytacje: 19 października.

Edukacja zawodowa w nowym wymiarze

Rozmowa z **Izabelą Laskowską**,
dyrektorką Biura Kształcenia zawodowego i Sportu w FRSE

Tylko w roku 2022 budżet sektora kształcenie zawodowe to 40 milionów euro. Jak tak duże środki wpłyną na przyszłość edukacji zawodowej w Polsce?

Wprowadzi ją w inny wymiar. Polskie szkoły staną się bardziej nowoczesne i konkurencyjne. Wymiana edukacyjnego know-how w Erasmusie+ wpływa na umiędzynarodowienie szkół branżowych, a wspólne działania szkół i przedsiębiorców – na rynek pracy.

Kluczowym działaniem w Akcji 1. są wyjazdy uczniów na praktyki za granicę. To okazja na zdobycie nie tylko doświadczenia zawodowego...

Oczywiście, że nie. Praktykanci uczą się języka obcego, wykonują złożone zadania, pracują w zespole, w międzynarodowym środowisku, poznają inne formy obsługi klienta, uczą się samodzielności i inicjatywy. Polscy uczniowie bardzo dobrze odnajdują się w nowych środowiskach i w innych kręgach kulturowych.

A wartość dodana wyjazdów nauczycieli?

Też jest zauważalna. Nasi beneficjenci coraz chętniej wprowadzają elementy nauki ogólnej

czy językowej. Zwracają też większą uwagę na tzw. umiejętności miękkie. Przygotowują już nie tylko specjalistów w danym zawodzie, ale także pracowników gotowych, by sprostać wyzwaniom dynamicznie zmieniającego się rynku pracy.

W nowej edycji programu wnioski mogą składać osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne. To dobra decyzja?

Dobra i ważna. Dzięki niej w projektach mogą uczestniczyć osoby prawne i fizyczne prowadzące szkoły niepubliczne, wzrasta więc konkurencja oraz rozszerza się zakres adresatów programu.

Inne zmiany są również pozytywne?

Podobnie jak w pozostałych sektorach największą zmianą jest Akredytacja dająca możliwość planowania projektów nawet na siedem lat i gwarancję ich późniejszego dofinansowania.

Jak wygląda aktywność szkół kształcenia zawodowego w programie?

Spośród niemal 7 000 szkół branżowych w Polsce niecałe 10% jest naszymi beneficjentami. To stanowczo za mało. Będziemy dążyć do tego, by każda lub niemal każda szkoła branżowa uczestniczyła w programie.

W jaki sposób?

Organizujemy wydarzenia informacyjno-promocyjne, konferencje, dni otwarte, szkolenia, webinaria. W całym kraju działają punkty informacyjne FRSE. Jesteśmy obecni na wydarzeniach o tematyce edukacyjnej. Ale przed nami jeszcze dużo pracy, by zwiększyć wskaźniki uczestnictwa w programie.

Proszę zatem skorzystać z okazji i zareklamować ofertę szkolnictwa zawodowego.

Oferta naszego sektora jest różnorodna i kompleksowa. Pozwala beneficjentom na zorganizowanie wielu komplementarnych działań – od wizyty przygotowawczej, przez konferencje i staże po konkursy umiejętności dla uczniów. Projekty to nie tylko mobilności uczniów. Można np. zapraszać ekspertów z zagranicy. To okazja, by podpatrzeć ich metody pracy i skorzystać z ich doświadczeń. ♦

Mobilność uczniów

Sektor Kształcenie i szkolenia zawodowe oferuje uczniom możliwość nauki i doskonalenia umiejętności zawodowych za granicą bezpośrednio u pracodawcy lub w placówkach edukacyjnych. Ma też w swojej ofercie coś, czego w innych sektorach próżno szukać

Dlaczego warto wyjechać na staż lub praktykę za granicę? Przede wszystkim, by zdobyć praktyczne doświadczenie zawodowe w firmach międzynarodowych i twarde kompetencje w wybranej branży. Ale korzyści z wyjazdów jest znacznie więcej: poprawa umiejętności językowych, otwieranie się na inne kultury, większa samodzielność i odpowiedzialność, zdolność adaptacji do nowego otoczenia, umiejętność radzenia sobie ze stresem i pracy w zespole. To na absolwentów z takimi doświadczeniami i kompetencjami pracodawcy czekają z otwartymi ramionami. Dlaczego nie pokusić się o ich zdobycie, skoro są na wyciągnięcie ręki?

Masz do wyboru

► konkursy umiejętności

Międzynarodowe wydarzenia, których głównym celem jest oparty na rywalizacji pokaz umiejętności zawodowych osób korzystających z kształcenia i szkoleń zawodowych. Konkursy trwają kilka dni. Program zapewni finansowanie

uczestnikom i osobom towarzyszącym (pracownikom, mentorom, ekspertom).

► **krótkoterminowa mobilność edukacyjna uczniów**

Wyjazdy uczniów trwające od 10 do 29 dni, podczas których uczniowie biorą udział w zagranicznym stażu lub praktyce w firmie albo we właściwym dla swojego zawodu miejscu pracy. Każdy uczeń realizuje indywidualny program stażu. Podczas całego pobytu za granicą uczestnikom towarzyszą nauczyciele lub upoważnione osoby ze szkoły macierzystej.

► **długoterminowa mobilność edukacyjna uczniów**

Wyjazdy uczniów trwające od 90 do 365 dni, podczas których uczniowie biorą udział w zagranicznym stażu lub praktyce w firmie albo we właściwym dla swojego zawodu miejscu pracy. Każdy uczeń otrzymuje indywidualny program stażu. Podczas całego pobytu za granicą

towarzyszą uczniom nauczyciele lub upoważnione osoby ze szkoły macierzystej.

Projekty, w ramach których odbywają się powyżej opisane mobilności, muszą być realizowane przez placówki z co najmniej dwóch krajów programu. Ich uczestnikami mogą być uczniowie szkół branżowych i technicznych oraz absolwenci – do 12 miesięcy po ukończeniu szkoły. Mobilności fizyczne mogą być łączone z działaniami wirtualnymi. Osoby z mniejszymi szansami mogą wyjechać na mobilność trwającą minimum 2 dni!

100 tys.

uczniów, według szacunków Narodowej Agencji, skorzysta z oferty Akcji 1. w latach 2021–2027 – to prawie dwa razy więcej niż w latach 2014–2020

31 mln euro

wynosi budżet mobilności uczniów w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe w 2022 roku

Mobilność kadry

Erasmus+ stwarza nauczycielom przedmiotów zawodowych, opiekunom praktyk i doradcom zawodowym możliwość poznania metod nauczania, nowości technicznych i organizacyjnych, które mogą być niedostępne nie tylko polskiej w szkole, ale nawet u rodzimych przedsiębiorców

Od kilku lat nauczyciele teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu mają obowiązek odbywania szkoleń branżowych w przedsiębiorstwach. Dzięki Erasmusowi+ mogą odbyć je za granicą. Korzystając zaś z innych dostępnych w tym sektorze możliwości, uczynią krok w kierunku poznania nowych metod kształcenia, ciekawszych i bardziej angażujących zajęć, a także samodoskonalenia osobistego oraz podnoszenia jakości pracy i rozwoju szkoły.

Masz do wyboru

► zorganizowane kursy i szkolenia zawodowe

Trwające od 2 do 30 dni wyjazdy na kursy lub szkolenia, mające na celu rozwój kompetencji zawodowych nauczyciela. Kursu wybiera nauczyciel, kierując się standardami jakości promowanymi w programie. Wsparcie na kursy udzielane jest tylko za 10 dni, tj. do kwoty 800 euro. Informacje pomocne przy wyborze

organizatorów kursów znajdziesz na stronie Komisji Europejskiej oraz na portalu schooleducationgateway.eu (zob. s. 21).

► obserwacje pracy (*job shadowing*)

Trwające od 2 do 60 dni wyjazdy indywidualne kadry w celu szkolenia polegającego na towarzyszeniu pracownikom partnerskiej organizacji przyjmującej w ich codziennej pracy związanej z kształceniem i szkoleniami zawodowymi.

► prowadzenie zajęć dydaktycznych

Zajęcia w placówce partnerskiej. Wyjeżdżający dzielą się swoją wiedzą, prowadząc kursy i szkolenia. Wyjazdy trwają od 2 do 365 dni. Wymagają odpowiedniej znajomości języka.

► goszczenie ekspertów

Organizacja może zaprosić na okres od 2 do 60 dni wykwalifikowanych specjalistów z zagranicy w celu przeprowadzenia szkolenia dla kadry.

► przyjmowanie szkolących się nauczycieli i edukatorów.

Organizacja może przyjąć na staż na okres od 10 do 365 dni szkolących się nauczycieli z zagranicy. Placówka przyjmująca otrzymuje wsparcie na zorganizowanie działania. Instytucja wysyłająca uczestnika pokrywa koszty podróży, ubezpieczenia i zapewnia wsparcie indywidualne.

► wizyty przygotowawcze

Spotkanie w organizacji partnerskiej przed rozpoczęciem projektu dla nie więcej niż trzech jego uczestników – przedstawicieli kadry, w wyjątkowych wypadkach uczniów, którzy wezmą udział w działaniach.

3,3 tys.

polskich nauczycieli i pracowników szkół branżowych wyjechało na kursy, szkolenia i staże Erasmusa+ w latach 2014–2020

7 tys.

– tyłu, według szacunków Narodowej Agencji, wyjedzie w latach 2021–2027

Erasmus+	Szkolnictwo wyższe	Edukacja szkolna	Kształcenie i szkolenia zawodowe	Edukacja dorosłych	Młodzież
Akcja 1.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Projekty mobilności studentów i pracowników instytucji szkolnictwa wyższego 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Mobilność uczniów i pracowników w dziedzinie edukacji szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Mobilność osób uczących się i pracowników w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Mobilność osób uczących się i kadry w ramach kształcenia dorosłych 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Mobilność edukacyjna w dziedzinie młodzieży ▶ Projekty mobilności młodzieży – „Wymiany młodzieży” ▶ Projekty w zakresie mobilności na rzecz osób pracujących z młodzieżą ▶ Działania wspierające uczestnictwo młodzieży ▶ Działanie na rzecz włączenia DiscoverEU
Akcja 2.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Partnerstwa współpracy ▶ Partnerstwa na małą skalę 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Partnerstwa współpracy ▶ Partnerstwa na małą skalę 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Partnerstwa współpracy ▶ Partnerstwa na małą skalę 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Partnerstwa współpracy ▶ Partnerstwa na małą skalę 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Partnerstwa współpracy ▶ Partnerstwa na małą skalę
Akcja 3.					<ul style="list-style-type: none"> ▶ Europejska młodzież razem

Akcje centralne Erasmus+	Partnerstwa na rzecz doskonałości <ul style="list-style-type: none"> ▶ Centra doskonałości zawodowej ▶ Akademie nauczycielskie Erasmus+ ▶ Akcje Erasmus Mundus:<ul style="list-style-type: none"> • wspólne studia magisterskie Erasmus Mundus • działania w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus
	Sport <ul style="list-style-type: none"> ▶ Partnerstwa współpracy ▶ Partnerstwa na małą skalę ▶ Niekommercyjne europejskie imprezy sportowe ▶ Budowanie potencjału w dziedzinie sportu
	Jean Monnet <ul style="list-style-type: none"> ▶ Działania „Jean Monnet” w dziedzinie kształcenia wyższego ▶ Działania „Jean Monnet” w innych dziedzinach kształcenia i szkolenia ▶ Debata orientacyjna w ramach działania „Jean Monnet”
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Wirtualne wymiany w szkolnictwie wyższym i wśród młodzieży

Europejski Korpus Solidarności
Akcje zdecentralizowane <ul style="list-style-type: none">
▶ Projekty Wolontariatu
▶ Projekty Solidarności
Akcje centralne <ul style="list-style-type: none">
▶ Zespoły wolontariuszy na obszarach o wysokim priorytecie
▶ Projekty Wolontariatu w ramach Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej

Erasmus+ Młodzież

#edukacjapozafORMALNA #zróbtosam
#nauczanieprzezdziałanie #skysthelimit
#wartoprzerkaćgranicę #tutajzaczynająakcja

Młodym ludziom pozwala wykazać się zaangażowaniem i kreatywnością, pracownikom młodzieżowym stwarza szanse na doskonalenie umiejętności, a wkraczającym w dorosłość... rozdaje prezenty. Czas poznać sektor Erasmus+ najbardziej przyjazny młodzieży

Erasmus+ Młodzież wspiera najmniej zakorzeniony w świadomości społecznej sektor edukacji – kształcenie pozaformalne. Obejmuje ono działania ukierunkowane na edukację w czasie wolnym od nauki w szkole, na uczelni czy pracy. To rozpowszechniona i doceniana forma wspierania młodych ludzi, w wielu krajach uznawana za kanon polityki młodzieżowej. Jej głównymi aktorami są organizacje pozarządowe, kluby młodzieżowe, centra informacji młodzieżowej, a także nieformalne grupy młodzieży. To przede wszystkim dla nich jest Erasmus+ Młodzież. Istotę sektora oddaje jego nazwa. To młodzi uczestnicy powinni mieć decydujący wpływ na kształt dofinansowywanych projektów. Powinni też je samodzielnie realizować lub przynajmniej być zaangażowani w ich tworzenie na każdym etapie. Efekty projektów są, owszem, ważne, ale równie istotny jest sam proces uczenia się, nabywania umiejętności i zdobywania doświadczeń.

Oferta sektora

- ▶ mobilność osób w dziedzinach związanych z młodzieżą:
  - ▶ mobilność osób młodych – wymiany młodzieży,
  - ▶ mobilność osób pracujących z młodzieżą;
- ▶ działania wspierające uczestnictwo młodzieży;
- ▶ działania na rzecz włączenia w ramach inicjatywy DiscoverEU.

(Do)finansowanie

- ▶ wsparcie organizacyjne związane z realizacją działań,
- ▶ podróz,
- ▶ koszty utrzymania uczestników i osób towarzyszących,
- ▶ koszty udziału w projekcie osób o mniejszych szansach,
- ▶ wsparcie językowe,
- ▶ wizyta przygotowawcza.

Terminy składania wniosków

Mobilność w dziedzinach związanych z młodzieżą – dwa razy w roku. W 2022 roku: 23 lutego i 4 października. DiscoverEU – jeden raz w roku. W 2022 roku: 4 października. Akredytacje – jeden raz w roku. W 2022 roku: 19 października.

>17 mln euro

– taki był budżet sektora Młodzież w Polsce w 2021 roku

>19 mln euro

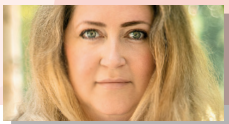
– tyle wynosi on w 2022 roku

>250

– tyle projektów otrzyma dofinansowanie w 2022 roku

>13 tys.

– tyle osób weźmie w nich udział

Nauczanie przez działanie

Rozmowa z **Anną Pavlovych**,
koordynatorką Zespołu Erasmus+ Młodzież i DiscoverEU w FRSE

Czym Młodzież różni się od pozostałych sektorów?

Młodzież to sektor edukacji pozaformalnej. Wspiera działania młodzieży odbywające się w czasie wolnym od nauki lub pracy. Można je podejmować na różnych etapach życia i w każdym wieku. Pozostałe sektory – może z wyjątkiem Edukacji dorosłych – wspierają działania prowadzone w ramach edukacji formalnej.

Czy to oznacza, że z oferty sektora nie mogą korzystać szkoły, uczelnie i placówki edukacyjne?

Oczywiście, że mogą. Kryterium głównym jest nie typ instytucji, ale charakter projektu i metod pracy z młodzieżą, jakie będą w nim wykorzystywane. W naszym sektorze projekty realizuje np. wiele uczelni. Najwięcej jest jednak beneficjentów z trzeciego sektora. Czego uczą się młodzi w czasie projektów? Przede wszystkim umiejętności miękkich, takich jak praca w zespole, planowanie, organizacja, generowanie pomysłów, rozwiązywanie problemów i konfliktów. Najciekawsze są jednak formy edukacji pozaformalnej.

Czyli?

Warsztaty, debaty, hackathony, gry (RPG, planszowe), śpiew, taniec, drama, prace ręczne... Edukacja pozaformalna to przede wszystkim nauczanie przez działanie.

Albo chyba trochę przypadkowe?

Wręcz przeciwnie, precyzyjnie zaplanowane. Albo przez samych młodych ludzi, albo przy wsparciu opiekunów – pracowników młodzieżowych, trenerów, coachów. Edukacją pozaformalną nie należy mylić z edukacją nieformalną – tu faktycznie proces nauczania jest trochę poza kontrolą.

W poprzedniej edycji programu Erasmus+ z oferty sektora skorzystało w Polsce ponad trzy tysiące organizacji. Teraz środki są zdecydowanie większe...

To prawda. Chociaż już w latach 2014–2020 sektor Młodzież wyróżniał się na tle innych – to tutaj zrealizowano najwięcej projektów, ponad trzy tysiące, o łącznej wartości ponad 86 milionów euro. Imponująca była także liczba mobilności młodych ludzi i ich opiekunów – ok. 100 tysięcy. W nowym programie środki

są prawie dwukrotnie wyższe. Tylko w pierwszych dwóch latach na realizację projektów przekażemy ponad 35 milionów euro.

W ofercie sektora pojawiły się nowości.

Dwa kluczowe działania w Akcji 1. pozostają bez zmian: to wymiany młodzieży i działania szkoleniowe dla pracowników młodzieżowych. Do Akcji 1. dołączają projekty partycypacji młodzieży, które przez osoby zaznajomione z poprzednim programem mogą być kojarzone z projektami dialogu młodzieży. Pojawiła się też nowa akcja w sektorze: DiscoverEU.

Niektórzy twierdzą, że podróże po Europie nie mają wystarczającego wymiaru edukacyjnego. Słusznie?

Absolutnie nie. DiscoverEU to nie tylko podziwianie pięknych krajobrazów. Młodzi ludzie mają możliwość doświadczyć, jak w praktyce wygląda jedna z czterech podstawowych swobód Unii Europejskiej. Bardzo często to ich pierwsza samodzielna podróż. Trzeba ją zaplanować, określić jej cele. A samo podróżowanie to przekraczanie granic nie tylko fizycznych, ale też mentalnych. ♦

Projekty wymian młodzieży

Obserwacja sfer niebieskich, kibicowanie klubom piłkarskim, bezpieczeństwo na drodze, biznesplan dla hiphopowej kapeli, film o ludziach bezdomnych – jedynym ograniczeniem tematyki i działań w projektach wymian młodzieży jest wyobraźnia ich uczestników

Wymiany młodzieży to spotkania grup młodych ludzi z dwóch lub więcej krajów w celu realizacji projektu na wspólnie wybrany temat. Projekty można realizować z partnerami z kilkudziesięciu państw, większość kosztów pokrywa Unia Europejska. I podobnie jak różnorodna może

10 MLN EURO

to kwota przeznaczona na projekty wymian młodzieży w 2022 roku

być tematyka tych przedsięwzięć (sport, kultura, zdrowie, sprawy społeczne), tak różnorodną formę, wynikającą z potrzeb i pomysłowości uczestników, mogą przybierać działania prowadzone w ramach projektu: debaty, warsztaty, ćwiczenia, gry, spektakle teatralne – także tu nie ma ograniczeń. Im większe zaangażowanie młodzieży (a mniejsze dorosłych) w przygotowanie i realizację inicjatyw, tym lepiej. W wymianach młodzieży to ich uczestnicy powinni decydować o tym co, jak, kiedy, gdzie i z kim.

Cele wymian

- ▶ wspieranie dialogu międzykulturowego,
- ▶ wzmacnianie wartości europejskich,
- ▶ przełamywanie uprzedzeń i stereotypów,
- ▶ zwiększanie zaangażowania w życie społeczne,
- ▶ rozwój umiejętności i postaw.

Zasady

- ▶ Projekt muszą realizować co najmniej dwie organizacje z dwóch krajów, przynajmniej jeden z nich musi być krajem programu. Organizacja pełniąca funkcję koordynatora składa wniosek w imieniu wszystkich partnerów.

- ▶ Czas trwania projektu: od 3 do 24 miesięcy.
- ▶ Czas trwania wymiany: od 5 do 21 dni (bez podróży).
- ▶ Liczba uczestników: od 16 do 60 (nie licząc liderów grup, osób towarzyszących i wspomagających proces kształcenia; jeśli uczestnikami projektów są osoby z mniejszymi szansami, minimalna liczba uczestników to 10 osób).
- ▶ Wiek uczestników: 13–30 lat.
- ▶ Każda grupa musi mieć co najmniej jednego lidera, w projekcie może brać udział maksymalnie jedna osoba wspomagająca proces kształcenia.

Dla kogo

Uczniowie, studenci, pracujący, bezrobotni – uczestnikiem wymiany młodzieży może być każdy, jedyne formalne ograniczenie to wiek.

ZNAJDŹ PARTNERA salto-youth.net

Znalezienie partnera do projektów w sektorze Młodzi jest łatwe dzięki wyszukiwarce **OTLAS**, w której jest zarejestrowanych kilkanaście tysięcy organizacji i grup nieformalnych z całej Europy. Projektów, do których można się przyłączyć, jest kilka tysięcy i codziennie pojawiają się nowe...

Mobilność osób pracujących z młodzieżą

Pracownikom sektora Młodzież – tak jak pracownikom pozostałych sektorów – twórcy programu stworzyli możliwości rozwoju zawodowego. I jak to w Erasmus+, są to możliwości jedyne w swoim rodzaju

Na czym polega ich wyjątkowość? Na ich praktycznym charakterze – uczestnicy uczą się od siebie nawzajem. Na różnorodności form – dłuższych, krótszych, indywidualnych, grupowych – które można dopasować do swoich potrzeb. A także na możliwości określania obszarów tematycznych i ich zakresu oraz doskonalonych umiejętności.

Masz do wyboru

- ▶ **wizyty studyjne** – wyjazdy grupy osób do organizacji partnerskiej umożliwiające dogłębne zapoznanie się z metodami pracy organizacji partnerskiej;
- ▶ **job shadowing** – wyjazdy indywidualne, których celem jest poznanie sposobu pracy osoby wykonującej podobne zadania w organizacji partnerskiej;
- ▶ **kursy szkoleniowe** – mające na celu zwiększenie wiedzy i podnoszenie kompetencji uczestników;
- ▶ **seminaria i warsztaty** – umożliwiające zwiększanie wiedzy i wymianę najlepszych praktyk;

- ▶ **sieci kontaktów i budowanie społeczności** – to stabilne partnerstwa organizacji o podobnym profilu umożliwiające stały i systematyczny kontakt wszystkich partnerów.

Zasady

- ▶ Czas trwania: od 2 do 60 dni.
- ▶ Liczba partnerów: co najmniej 2 z 2 krajów.
- ▶ Liczba uczestników: maksymalnie 50 (z wyłączeniem osób prowadzących szkolenia i wspomagających proces kształcenia).
- ▶ Wiek uczestników: bez ograniczeń.

Dla kogo

Oferta skierowana jest do osób pracujących z młodzieżą, przede wszystkim w sektorze edukacji pozaformalnej – pracowników fundacji, stowarzyszeń, klubów młodzieżowych, świetlic środowiskowych, wolontariuszy, liderów grup nieformalnych. Mogą z niej korzystać również pracownicy innych sektorów edukacji – nauczyciele, pedagodzy, wychowawcy, instruktorzy.

Pracownik młodzieżowy to osoba wykonująca pracę w bezpośrednim kontakcie z młodymi ludźmi, która przez nauczanie pozaformalne i nieformalne wspiera ich rozwój osobisty i społeczny.

SZKOLENIA SALTO

Oferta szkoleniowa Erasmusa+ dla osób pracujących w sektorze edukacji pozaformalnej jest wyjątkowo bogata. Odpowiadają za nią Centra Zasobów SALTO – Młodzież. Na stronie salto-youth.net znajdziesz informacje o szkoleniach międzynarodowych, konferencjach, seminariach i wizytach studyjnych, online i stacjonarnych. Każda osoba pracująca z młodzieżą znajdzie tu coś dla siebie.

Działania wspierające uczestnictwo młodzieży

Propozycja dla tych młodych ludzi, którzy widzą potrzebę zmian i chcą o nich rozmawiać z osobami odpowiedzialnymi za politykę i działania na rzecz młodzieży. To jedna z niewielu możliwości otrzymania wsparcia z Erasmus+ na projekt bez udziału partnera z zagranicy

Ta część sektora Młodzież nawiązuje do unijnej strategii dla młodzieży. Fundamentami tej strategii są zachęcanie młodych do udziału w życiu demokratycznym Europy i w społeczeństwie obywatelskim oraz dialog z młodzieżą. Unijni decydenci chcą znać zdanie młodzieży, nie tylko w sprawach jej dotyczących, i od lat na wielu płaszczyznach konsultują z nią działania z zakresu polityki młodzieżowej (w ramach dialogu młodzieżowego, wcześniej usystematyzowanego, oraz europejskich projektów, jak np. Projekt 25%). Za pomocą Erasmus+ Unia Europejska chce też stworzyć młodym ludziom możliwość

2,1 MLN EURO

– tyle w 2022 roku wynosi budżet na działania wspierające uczestnictwo młodzieży

samodzielnego wpływania na rzeczywistość i zainicjowania dialogu z osobami mającymi na nią wpływ. Działania wspierające uczestnictwo młodzieży służą ponadto:

- ▶ zwiększaniu świadomości młodzieży w zakresie praw i wartości europejskich;
- ▶ rozwijaniu kompetencji cyfrowych i umiejętnego korzystania z mediów w celu zwiększenia odporności młodych ludzi na dezinformację, fałszywe wiadomości i propagandę;
- ▶ zrzeszaniu młodzieży i decydentów na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim.

Masz do wyboru

- ▶ **projekty krajowe** – realizowane tylko przez jedną organizację, bez udziału partnera z zagranicy;
- ▶ **projekty międzynarodowe** – prowadzone z udziałem co najmniej dwóch organizacji z różnych państw.

Dla kogo

- ▶ organizacje pozarządowe, organy publiczne, przedsiębiorstwa społeczne;

YOUTHPASS

Youthpass to formalny dokument w edukacji pozaformalnej. Dzięki niemu potwierdzisz umiejętności i kompetencje zdobyte w czasie projektów realizowanych w ramach młodzieżowej części Erasmus+: wymian młodzieży, mobilności na rzecz osób pracujących z młodzieżą, działań wspierających uczestnictwo młodzieży. Certyfikat przysługuje również wolontariuszom Europejskiego Korpusu Solidarności. Wystawiają go organizatorzy projektów za pomocą strony youthpass.eu

- ▶ organizacje komercyjne realizujące idee społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR);
- ▶ nieformalne grupy młodzieży – składające się z co najmniej czterech osób w wieku od 13 do 30 lat. Jeden z członków grupy musi być pełnoletni.

DiscoverEU

Żadne inne działanie Erasmusa+ nie jest skierowane do tak wąskiej grupy osób. Żadne inne nie wymaga tak mało wysiłku, by w nim uczestniczyć. Żadne nie odbiło się w tak krótkim czasie, tak szerokim echem w całej Unii Europejskiej

Newsy o Erasmusie+ rzadko kiedy przebijają się do głównych wiadomości. DiscoverEU to się udało. Reportaże o konkursie emitowały radiowa Trójka i Fakty TVN. Mówiły o nim największe stacje w innych krajach. Zachęczone tym sukcesem Parlament Europejski i Komisja Europejska postanowiły zwiększyć zasięg konkursu, włączając go w strukturę Erasmusa+. I choć jego walory edukacyjne nie dla wszystkich są oczywiste, odpowiedzialność za konkurs wzięły na swoje barki sektor Młodzież.

W DiscoverEU mogą wziąć udział tylko osiemnastolatki. Z okazji osiągnięcia pełnoletności Unia Europejska funduje im bilety kolejowe na podróże po Europie. Uzasadnienie jest proste: stworzyć wkraczającym w dorosłość młodym ludziom szansę na zwiedzanie Unii Europejskiej przy pomocy najbardziej ekologicznego masowego środka transportu – kolei. Podróżujący odkrywają zalety swobodnego przemieszczania się po Unii, poznają jej różnorodność, dziedzictwo kulturowe, historię, nawiązują znajomości z rówieśnikami z innych krajów.

Masz do wyboru

- ▶ **elastyczny plan podróży** – przez określoną liczbę dni jeździsz, kiedy chcesz i gdzie chcesz, bilet jest ważny przez miesiąc;
- ▶ **ustalony plan podróży** – z góry określasz, kiedy i gdzie jeździsz, podróż planujesz do co najmniej jednego kraju.

W ramach obu planów możesz podróżować indywidualnie lub grupowo (od 2 do 5 osób).

Termin

Losowanie biletów odbywa się dwa razy do roku – wiosną i jesienią. Na wykorzystanie biletów jest osiem miesięcy.

Weź udział (krok po kroku)

1. Zarejestruj się na stronie DiscoverEU: portalmłodzieżowy.eu.
2. Rozwiąż quiz składający się z pięciu pytań wielokrotnego wyboru i odpowiedz na jedno pytanie dodatkowe.

Na podstawie odpowiedzi zostanie dokonana selekcja.

3. Wypełnij kwestionariusz statystyczny.
4. Informację o wygranej otrzymasz na podany adres e-mail. Bilety dostarczy Ci firma zewnętrzna wybrana przez Komisję Europejską do obsługi konkursu.

258 euro

wynosi maksymalna wartość biletu DiscoverEU

10 minut

zajmuje zgłoszenie się do konkursu

>70 tys. osób

wyjechało na DiscoverEU przed włączeniem konkursu w strukturę Erasmusa, było wśród nich 5 242 Polaków

4 424 biletów

mogli wylosować Polacy w 2021 roku

Erasmus+ Edukacja dorosłych

#nietylkodlaseniorów #szansadlawykluczonych
#godnezycie #samodzielność
#prostszez zasady #uczeniesięprzezcałezycie

Rozbudowana oferta edukacyjna, różnorodni uczestnicy i beneficjenci instytucjonalni – przegląd możliwości oferowanych przez Akcję 1. Erasmus+ kończymy na sektorze Edukacja dorosłych

Misją programu Erasmus+ jest wspieranie uczenia się przez całe życie. Nie mogło więc w nim zabraknąć edukacji dorosłych. To najmniejszy, ale za to najbardziej zróżnicowany sektor programu – zarówno pod względem podmiotów uprawnionych do wnioskowania, jak i grup odbiorców. Beneficjentem sektora może być zarówno emerytowany słuchacz uniwersytetu trzeciego wieku, pracownik domu opieki społecznej, jak i dwudziestolatek uczący się w liceum dla dorosłych. Nie mniej zróżnicowana jest grupa podmiotów mogących realizować projekty w tym sektorze – mogą to być organizacje działające w obszarze edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej o charakterze niezawodowym.

Oferta sektora

- ▶ krótkoterminowe projekty mobilności dorosłych osób uczących się i kadry edukacji dorosłych,
- ▶ akredytowane projekty mobilności dorosłych osób uczących się i kadry edukacji dorosłych.

 >10 MLN EURO

to budżet całego sektora Edukacja dorosłych w Polsce w 2022 roku

Oprócz wyjazdów kadry i słuchaczy możliwe jest przyjmowanie ekspertów zagranicznych i szkolących się edukatorów. Organizacje działające w obszarze niezawodowej edukacji dorosłych mogą realizować projekty samodzielnie lub w ramach konsorcjum prowadzonego przez akredytowaną organizację. To sposób na wysłanie na projekty za granicę swoich pracowników czy słuchaczy bez konieczności samodzielnego składania wniosku.

Kto może składać wnioszek

Każda organizacja, która działa w obszarze niezawodowej edukacji dorosłych, w tym:

- ▶ organizacje pozarządowe;
- ▶ uniwersytety trzeciego wieku, ludowe i otwarte;
- ▶ szkoły ogólnokształcące dla dorosłych;

- ▶ instytucje kultury;
- ▶ ośrodki pomocy społecznej;
- ▶ władze lokalne.

Pełna lista podmiotów uprawnionych do składania wniosków jest dostępna na: erasmusplus.org.pl.

(Do)finansowanie

- ▶ wsparcie organizacyjne;
- ▶ podróz;
- ▶ wsparcie indywidualne, czyli koszty utrzymania uczestników i osób towarzyszących;
- ▶ opłaty za udział w kursie;
- ▶ wsparcie włączenia osób o mniejszych szansach;
- ▶ wsparcie językowe;
- ▶ wizyty przygotowawcze;
- ▶ koszty nadzwyczajne.

Terminy składania wniosków

Dwa razy w roku. W 2022 roku: projekty Akcji 1. – 23 lutego. Akredytacje – 19 października.

Nowe możliwości, prostsze zasady, większy budżet

Rozmowa z **Aliną Respondek**,
koordynatorką Zespołu Edukacji dorosłych w FRSE

Jak należy rozumieć pojęcie „niezawodowa edukacja dorosłych”?

Edukacja dorosłych obejmuje zagadnienia z zakresu uczenia się dorosłych o charakterze niezawodowym, może to być edukacja formalna, uczenie się pozaformalne i nieformalne. Projekty w tym sektorze służą rozwojowi kompetencji kluczowych i umiejętności podstawowych zwłaszcza u osób dorosłych, które wymagają szczególnego wsparcia edukacyjnego.

Czy oferta sektora jest taka sama jak we wcześniejszej perspektywie?

Nie, jest bogatsza. Najważniejszą nowością to możliwość wyjazdów edukacyjnych za granicę w Akcji 1. dla dorosłych osób uczących się z grup najbardziej potrzebujących wsparcia edukacyjnego. Zmieniły się również zasady składania wniosków dla mniej doświadczonych organizacji.

Na lepsze czy na gorsze?

Zdecydowanie na lepsze. Teraz łatwiej składać wnioski małym lokalnym organizacjom, niedoświadczonym we współpracy między-

narodowej. Wymagania są mniejsze, wnioski uproszczone, procedury bardziej zrozumiałe. Z kolei za sprawą Akredytacji wnioskowanie o środki na wyjazdy w Akcji 1. jest w praktyce formalnością dla doświadczonych organizacji.

Zmiany dotyczą obu Akcji – mobilności i partnerstw?

Obu. W Akcji 2. uproszczone partnerstwa na małą skalę mogą być realizowane bilateralnie – tylko z jednym partnerem zagranicznym.

Czy efekt tych zmian widać w pierwszym roku funkcjonowania programu?

Największa zmiana – możliwość wyjeżdżania słuchaczy w Akcji 1., nie została jeszcze mocno odzwierciedlona we wnioskach tak, jak tego oczekiwaliśmy. Dotyczy to wszystkich krajów. Wnioskodawcy mieli za mało czasu na zapoznanie się z nowymi zasadami.

W poprzedniej edycji Erasmusa+ budżet Edukacji dorosłych był najmniejszy ze wszystkich sektorów. Teraz jest lepiej?

Środków jest więcej, choć budżety pozostałych sektorów są wciąż większe. Pieniądzy

przybyło zwłaszcza w Akcji 1. Spodziewany budżet na wyjazdy edukacyjne słuchaczy i kadry w 2022 roku to ponad 6 milionów euro!

Jakie projekty są zatwierdzane w pierwszej kolejności?

Oczywiście te, które najlepiej spełniają kryteria i priorytety danej akcji. Erasmus+ kładzie szczególny nacisk na włączanie społeczne i równe szanse dla osób ze wszystkich grup społecznych i wiekowych. Działania projektowe powinny pomagać najbardziej potrzebującym w rozwijaniu kompetencji kluczowych niezbędnych do godnego samodzielnego życia i aktywności społecznej oraz obywatelskiej.

Programy edukacyjne działają od wielu lat. Młodzi beneficjenci pozostałych sektorów wydorośleli. Czy obserwuje Pani ich przepływ do Edukacji dorosłych?

Rzeczywiście, zauważamy, że organizacje, które dotychczas zajmowały się tematyką młodzieżową, coraz częściej składają wnioski w naszym sektorze. Realizują projekty wspierające rozwój starszych grup wiekowych i działania międzypokoleniowe. ♦

Mobilność dorosłych osób uczących się

Edukacja dorosłych w największym stopniu ze wszystkich sektorów Erasmusa+ nastawiona jest na wspieranie osób z mniejszymi szansami i niskimi umiejętnościami podstawowymi. Dla osób, które nie należą do tych grup, drzwiami do Mobilności dorosłych osób uczących są niestety zamknięte

Profil osób, które mogą korzystać z możliwości tej części sektora Edukacja dorosłych, został precyzyjnie określony. To dorosłe osoby uczące się, czyli słuchacze zapisani na zajęcia edukacyjne dla dorosłych o charakterze niezawodowym, należące do jednej z poniższych grup:

- ▶ osoby, które nie ukończyły szkoły średniej i potrzebują zwiększenia umiejętności podstawowych lub kompetencji kluczowych;
- ▶ osoby w wieku 60+ zwiększające swoje kompetencje cyfrowe i inne umiejętności podstawowe lub kompetencje kluczowe;
- ▶ osoby z niepełnosprawnościami mające potrzebę rozwijania swoich umiejętności podstawowych lub kompetencji kluczowych;
- ▶ inne osoby dorosłe znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej z powodów ekonomicznych i społecznych, zagrożone wykluczeniem społecznym z powodu

niewystarczających umiejętności podstawowych lub kompetencji kluczowych.

Szczegółowe informacje o osobach uprawnionych do wyjazdów w ramach Akcji. 1 znajdują się na stronie: erasmusplus.org.pl.

Wyjazdy edukacyjne mają poprawiać umiejętności podstawowe i kompetencje kluczowe uczestników. Powinny pomagać we włączeniu do aktywnego życia w społeczeństwie, podnosić jakość życia, umożliwiać korzystanie z nowych technologii, motywować do dalszej nauki lub do szukania lepszej pracy.

Masz do wyboru

- ▶ **grupową mobilność dorosłych osób uczących się**
Grupa musi składać się z co najmniej dwóch osób, wyjazdy trwają od 2 do 30 dni. Przez cały wyjazd uczestnikom towarzyszą przedstawiciele kadry organizacji wysyłającej.

- ▶ **indywidualną mobilność dorosłych osób uczących się**
Wyjazd również trwa od 2 do 30 dni. Uczestnik projektu zostaje objęty indywidualnym programem edukacyjnym o charakterze formalnym, nieformalnym bądź pozaformalnym, przy czym wskazane jest zastosowanie nieszablonowych elementów dydaktycznych.

>6 mln euro

wyniesie w 2022 roku budżet wyjazdów edukacyjnych dorosłych osób uczących się i kadry edukacji dorosłych. Zdecydowana większość tych środków zostanie przeznaczona najprawdopodobniej na wyjazdy słuchaczy.

150

projektów mobilności sektor Edukacja dorosłych będzie mógł sfinansować w 2022 roku. To ponad dwukrotnie więcej niż w ostatnich latach.

Mobilność kadry edukacji dorosłych

Dzięki większym środkom w nowej edycji Erasmusa+ liczba przedstawicieli kadry wyjeżdżających z Polski i przyjeżdżających do naszego kraju może wzrosnąć nawet dwukrotnie

Jeśli pracujesz w tym sektorze – jesteś edukatorem dorosłych w obszarze niezawodowym lub przedstawicielem kadry zarządzającej bądź ekspertem w tym obszarze i zastanawiasz się, czy warto skorzystać z możliwości wyjazdu w ramach Erasmusa+, odpowiadamy: warto! By wyjechać, musisz spełnić jedynie dwa warunki. Po pierwsze: wyjazd musi mieć na celu rozwój Twoich kompetencji potrzebnych do pracy z dorosłymi słuchaczami, ew. zarządzania edukacją, po drugie: musisz być zatrudniony w organizacji wysyłającej lub regularnie z nią współpracować.

Masz do wyboru

▶ **obserwację pracy (*job shadowing*)**

Są to trwające od 2 do 60 dni wyjazdy indywidualne, których celem jest poznanie sposobu pracy osoby wykonującej podobne zadania w organizacji partnerskiej. Uzupełnieniem mobilności fizycznej może być wymiana doświadczeń w trybie online.

- ▶ **prowadzenie zajęć dydaktycznych w organizacji partnerskiej za granicą**
Wyjazd może trwać od 2 do 355 dni. Mobilność fizyczna może być uzupełniona prowadzeniem zajęć w trybie online.
- ▶ **kursy i szkolenia**
Najpopularniejsze spośród trzech działań oferowanych w Akcji 1. sektora Edukacja dorosłych. Kursy i szkolenia mogą trwać od 2 do 30 dni, ale – uwaga! – program Erasmus+ pokrywa maksymalnie opłatę za 10 dni zajęć na kursie. Kurs lub szkolenie wyszukujesz samodzielnie, na tzw. wolnym rynku. Wiele ciekawych propozycji znajdziesz na platformie EPALe.
- ▶ **zapraszanie ekspertów**
Organizacja aplikująca może zaprosić na okres od 2 do 60 dni wykwalifikowanych specjalistów z zagranicy w celu przeprowadzenia szkolenia dla kadry czy zademonstrowania nowych metod dydaktycznych w organizacji przyjmującej.

- ▶ **przyjmowanie szkolących się edukatorów dorosłych**
Organizacja aplikująca może przyjmując na okres od 10 do 365 dni szkolących się edukatorów z zagranicy, którzy chcą odbyć staż w Polsce. Otrzymuje wówczas wsparcie na zorganizowanie działania, ale to organizacja wysyłająca uczestnika pokrywa koszty podróży i zapewnia mu wsparcie indywidualne.
- ▶ **wizyty przygotowawcze**
Wyjazdy do organizacji przyjmujących służące przygotowaniu projektu. Rekomendowane są zwłaszcza w przypadku planowania wyjazdów większych grup dorosłych osób uczących się.

W mobilności kadry mogą wziąć udział także wolontariusze związani z organizacją beneficjenta, a jeśli jest nim organ publiczny – także jego pracownicy odpowiedzialni za kształtowanie polityki związanej z niezawodową edukacją dorosłych.

EPALE

Polska

**Elektroniczna platforma
na rzecz uczenia się dorosłych w Europie**#ciągłorozwój #tysiąceużytkowników
#rozwijaniekompetencji #praktykwakcji
#frontemdoużytkownika

Od kilku lat sektor Edukacja dorosłych Erasmusa+ ma dynamicznie rozwijającego się sojusznika. To platforma EPALE, której celem jest podnoszenie jakości uczenia się dorosłych w Europie

Platforma powstała z inicjatywy Komisji Europejskiej. To miejsce, w którym szkoleniowcy, trenerzy i edukatorzy osób dorosłych znajdują inspirację, nowe metody nauczania i motywowania dorosłych do nauki. Społeczność EPALE tworzą praktycy, którzy chcą podnosić swoje umiejętności zawodowe, dzielić się doświadczeniem i warsztatem swojej pracy. To osoby, które poszukują nowych rozwiązań i możliwości współpracy z innymi edukatorami w Polsce i w Europie.

Pierwszy krok

Zarejestruj się na stronie epale.ec.europa.eu/pl. Jako zarejestrowany użytkownik będziesz mógł publikować na portalu artykuły, zamieszczać komentarze, konsultować się z ekspertami, uczestniczyć w spotkaniach i warsztatach online oraz publikować ogłoszenia w wyszukiwarce partnerów. Zarejestrowani użytkownicy mają dostęp do informacji o bezpłatnych wydarzeniach – seminariach tematycznych, webinarach, warsztatach – organizowanych przez Krajowe Biuro EPALE.

Pomoc i wsparcie

Zainteresowani publikowaniem na platformie mogą liczyć na wsparcie merytoryczne i promocyjne Krajowego Biura. Jego pracownicy pomagają w redakcji, opracowaniu graficznym, wybrane artykuły tłumaczą na angielski i promują w mediach społecznościowych, dzięki czemu docierają one do odbiorców z całej Europy.

I kto jak kto, ale zarządzający platformą EPALE gruszek w popiele nie zasypiają. Inspirujące warsztaty tematyczne online, nowe podcasty, rozmowy live na Facebooku – oferta platformy

z miesiąca na miesiąc jest coraz bogatsza. I coraz bardziej atrakcyjna. Dowód? Pod koniec 2021 roku EPALE uruchomiło przestrzeń do współpracy dla beneficjentów programu Erasmus+!

THE BEST OF EPALE 2021

Chcesz wiedzieć, o czym EPALE pisało w 2021 roku najczęściej? Obejrzyj *Edukacyjne drogowaskazy*. To zbiór najlepszych artykułów z portalu w pierwszym roku funkcjonowania nowego Erasmusa+. Zebrane w niej teksty dotyczą m.in. warsztatu trenera, rozwoju zawodowego i osobistego, edukacji włączającej, kompetencji cyfrowych i kwestii angażowania się w działania edukacyjne. Publikacja jest dostępna w wersji online w Czytelnicy FRSE.

36

– w tylu państwach działa EPALE

24

– tyle ma wersji językowych

>100 tys.

– tylu użytkowników

EUROPEJSKI PORTAL MŁODZIEŻOWY

portalmłodzieżowy.eu

Współpraca organizacji i instytucji

#międzysektorowośćnaplus #innowacyjność
#współpracasięopłaca #dlanowicjuszy #niebójsięmarzyć
#bądźkreatywny #uczsięnaślędach

Nazwa Akcji 2. Erasmus+ mówi sama za siebie: działania w jej ramach skupiają się na promowaniu i umożliwianiu współpracy podmiotów działających we wszystkich dziedzinach życia społecznego i gospodarczego

Od 2014 roku, czyli odkąd unijne programy edukacyjne funkcjonują pod wspólnym szyldem, ich cele zostały wyraźnie przewartościowane. Program, oprócz podniesienia poziomu kształcenia w Unii Europejskiej, ma wspierać edukację w przystosowaniu do szybko zmieniających się realiów gospodarczych, wymogów rynku pracy oraz – to cel nadrzędny – wspierać budowę

>32 MLN EURO

to budżet Akcji 2. dla Polski w 2022 roku

gospodarki opartej na wiedzy. Z myślą o realizacji tych ambitnych zamierzeń utworzono Akcję 2. Twórcy Erasmus+ uwzględnili w niej możliwości realizacji projektów przez podmioty zajmujące się edukacją wspólnie z organizacjami i instytucjami działającymi we wszystkich dziedzinach społeczno-ekonomicznych. Drzwi do Erasmus+ zostały otwarte dla biznesu, władz publicznych i sektora pozarządowego. W tej edycji E+ Akcja 2. jest jeszcze bardziej atrakcyjna.

Oferta Akcji 2.

Działania zdecentralizowane

- ▶ partnerstwa współpracy,
- ▶ partnerstwa na małą skalę (z wyjątkiem sektora Szkolnictwo wyższe).

Działania scentralizowane

- ▶ partnerstwa na rzecz doskonałości,
- ▶ partnerstwa na rzecz innowacji,
- ▶ sojusze na rzecz innowacji,
- ▶ budowanie potencjału w obszarze edukacji pozafORMALNEJ młodzieży,
- ▶ niekomercyjne europejskie imprezy sportowe.

Cele Akcji 2.

- ▶ podniesienie jakości pracy i działań organizacji i instytucji, otwarcie na nowe podmioty;
- ▶ budowanie zdolności organizacji w zakresie prac międzysektorowych i międzynarodowych;
- ▶ umożliwienie transformacji i zmian;

- ▶ sprostanie wspólnym potrzebom i priorytetom w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży;
- ▶ ułatwienie dostępu do programu osobom z mniejszymi szansami;
- ▶ wspieranie aktywnego obywatelstwa UE i przenoszenie wymiaru europejskiego na poziom lokalny.

Jak złożyć wniosek

Zasady składania wniosków i realizacji projektów we wszystkich sektorach są takie same. Możesz realizować projekty sektorowe i międzysektorowe. Projekt międzysektorowy składasz w sektorze, który w największym stopniu kieruje swoje działania do kluczowej grupy docelowej projektu i który w największym stopniu odnosi się do jego priorytetów.

Terminy składania wniosków

Dwa razy w roku, zazwyczaj w marcu i październiku.

W 2022 roku: 23 marca i 4 października.

Nie bójmy się marzyć i wymyślać

Rozmowa z **Agnieszka Włodarczyk**,
ekspertką w zakresie Akcji 2. programu Erasmus+

Czy w Akcji 2. dużo się zmieniło w porównaniu z poprzednią edycją Erasmusa?

Zmiany są głównie strukturalne i formalne. Ujednolicono zasady, uproszczono formularze wniosków i budżetowanie. Zmiany te wprowadzono przede wszystkim z myślą o małych i niedoświadczonych organizacjach.

I dzięki nim wniosków od nowicjuszy będzie więcej?

Myślę, że tak. Takie organizacje mogą teraz składać wnioski w ramach partnerstw na małą skalę. Nie muszą od razu rzucać się na głęboką wodę i tworzyć projektów za 120 tysięcy euro. Mogą zrobić projekt za 30 tysięcy.

Czy zasady składania wniosków są takie same we wszystkich sektorach?

W ramach tych samych partnerstw – tak.

Naprawdę nie ma żadnych różnic?

Różnice wynikają ze specyfiki danego sektora, każdy ma inną grupę docelową, inne cele, inne priorytety. Różne są więc działania prowadzone w ramach projektów. Formalności są takie same. Działania mają takie same budżety, ka-

tegorie kosztów, terminy składania wniosków, wymogi, jeśli chodzi o długość projektów, liczbę partnerów i kraje, z których pochodzą.

A czy projekty międzysektorowe są mile widziane przez Narodową Agencję?

Jak najbardziej. Im więcej różnorodnych podmiotów w partnerstwie, tym lepiej. Rezultaty projektu dla grupy docelowej jednego sektora wykorzystywane przez beneficjentów innych sektorów świadczą tylko na jego korzyść.

Beneficjenci którego sektora mają największe szanse na zatwierdzenie projektu w Akcji 2.?

Tworzenie takich rankingów nie ma sensu. Szanse na dofinansowanie w każdym sektorze są podobne. Przejrzyście pokazane potrzeby, cele i grupy docelowe oraz logiczny plan działań wystarczą, żeby wniosek został zatwierdzony. W każdym sektorze.

A jeśli tak się nie stanie?

Nie należy się zniechęcać, tylko uczyć się na błędach. Korzystając z rekomendacji ekspertów wniosek można poprawić i złożyć ponownie.

Skoro o błędach mowa, to jakie najczęściej popełniają wnioskodawcy?

Nieprecyzyjnie definiują potrzeby, cele i grupy docelowe projektów. Zapominają o ewaluacji albo myślą ją z monitorowaniem, mają problemy z upowszechnianiem efektów. Wiele błędów wynika z błędnie dobranych partnerów lub z niezrozumienia zasad Akcji.

A jakie są najczęstsze rezultaty projektów współpracy?

Pod tym względem Akcja 2. jest bardzo różnorodna i płodna. Najczęściej tworzone są programy nauczania, scenariusze warsztatów, szkoleń i kursów, poradniki lub zbiory dobrych praktyk. Powstają filmy, podcasty, animacje, aplikacje i platformy e-learningowe.

A jakich projektów brakuje?

Cieszylibyśmy się z większej liczby projektów innowacyjnych, w których będzie więcej niestandardowych działań, kreatywnych metod pracy i oryginalnych produktów. Nie bójmy się marzyć i wymyślać. ♦

Partnerstwa współpracy

Projekty realizowane w ramach tego działania powinny służyć wypracowywaniu innowacyjnych praktyk oraz inicjatyw promujących współpracę, wzajemne uczenie się i wymianę doświadczeń

Brzmi ogólnikowo? I bardzo dobrze. Tym większe pole do wykazania się dla Ciebie, Twojej organizacji i partnerów projektowych. Nikt tu niczego nikomu nie narzuca. Ani tematu projektu, ani metod pracy, ani kształtu partnerstwa. Twórcy Erasmusa+ i Narodowe Agencje mają przekonanie, że podmioty zajmujące się kształceniem, edukacją i pracą z młodzieżą same najlepiej zdiagnozują problemy i zidentyfikują potrzeby, które dzięki środkom z programu będzie można zaspokoić. Dopasują do nich metody i narzędzia, a następnie wszystko spójnie opiszą we wniosku o dofinansowanie.

Kto może złożyć wniosek

Projekty w Akcji 2. muszą być realizowane przez co najmniej trzy organizacje. O dofinansowanie mogą ubiegać się nie tylko te same organizacje i instytucje co w Akcji 1. (ich listę zatwierdza co roku Ministerstwo Edukacji i Nauki). W niektórych sektorach – najczęściej dotyczy to sektorów Kształcenie i szkolenia zawodowe oraz Edukacja szkolna – Akcja 2. otwiera się na podmioty spoza listy ministerialnej. Wnioskodawcami mogą być

np. przedsiębiorstwa, a nawet jednoosobowe firmy (ale osoby indywidualne już nie). Oznacza to, że partnerem w projekcie może być *de facto* każda organizacja publiczna lub prywatna działająca w kraju programu albo kraju partnerskim, niezależnie od obszaru kształcenia czy sektora społeczno-ekonomicznego, w którym działa.

Czas trwania projektu

Od 12 do 36 miesięcy.

(Do)finansowanie

Granty przyznawane są ryczałtowo w trzech kwotach: 120 tys., 250 tys. lub 400 tys. euro.

>26 MLN EURO

to budżet Partnerstw w 2022 roku w Polsce

Dofinansowanie może być przeznaczone na:

- ▶ zarządzanie projektem i jego wdrażanie;
- ▶ międzynarodowe spotkania projektowe (podróże, wyżywienie, zakwaterowanie);
- ▶ działania upowszechniające;
- ▶ wsparcie osób z mniejszymi szansami;
- ▶ koszty przygotowania rezultatów.

Wnioskodawcy nie muszą trzymać się stawek zaproponowanych przez Komisję Europejską. Sami wymyślają działania i ustalają ich budżet. To pozwala na urealnienie kosztów i wprowadzenie do projektów elementów, które trudno dopasować do narzuconych kategorii finansowych (działania lokalne, testowanie produktów).

PLATFORMA REZULTATÓW PROJEKTÓW ERASMUS+ ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects

Źródłem inspiracji i skarbnicą materiałów do wykorzystania jest Platforma Rezultatów Projektów Erasmus+ (*Erasmus+ Project Results Platform*). Znajdziesz na niej wszystkie (*sic!*) rezultaty i opisy projektów realizowanych w ramach programu Erasmus+ i innych unijnych programów wspierających edukację, szkolenia, młodzież i sport. Wyszukiwarka pozwala na przeszukiwanie rezultatów po tematyce projektu, kraju i po roku konkursu.

Partnerstwa na małą skalę

Mniejsze granty, krótsze projekty, prostsze procedury. Ta część Akcji 2. powstała z myślą o organizacjach i instytucjach z mniejszym doświadczeniem w realizacji projektów. I takich, które o środki w Erasmusie+ aplikują po raz pierwszy

Pracownikom organizacji i instytucji rozpoczynających swoją przygodę z pozyskiwaniem grantów na projekty może się wydawać, że dofinansowanie Erasmusa+ jest dla nich nieosiągalne. To błędne założenie. Procedury administracyjne w programie są z roku na rok coraz prostsze, a do dyspozycji beneficjentów i wnioskodawców w każdej chwili są pracownicy Narodowej Agencji Erasmusa+, którzy znają odpowiedzi na wszystkie pytania, doradzają i rozwiązują najróżniejsze problemy. Aby jednak

mniejsze, a projekty krótsze, za to procedury administracyjne maksymalnie uproszczone, np. w części opisowej wniosku należy przedstawić jedynie cele, działania prowadzone w ramach projektu i ich przewidywane rezultaty.

Kto może złożyć wniosek

Partnerstwa na małą skalę muszą być realizowane przez co najmniej dwie organizacje. Do składania wniosków uprawnione są te same podmioty co w wypadku „dużych” partnerstw.

Czas trwania projektu

Od 6 do 24 miesięcy.

(Do)finansowanie

Dotacja na projekt przyznawana jest w kwocie ryczałtowej w wysokości 30 lub 60 tysięcy euro. Nie ma wyszczególnionych kategorii kosztów. O ostatecznej wysokości dotacji decydują sami wnioskodawcy, dopasowując liczbę i rodzaj planowanych działań do rezultatów, jakie chcą osiągnąć.

ZNAJDŹ PARTNERA

Partnerów do projektów w Akcji 2. można szukać za pomocą tych samych witryn co w Akcji 1. Przypomnijmy: dla podmiotów poszukujących partnerów do projektów edukacji formalnej i szkolnej przeznaczone są witryny School Education Gateway i eTwinning. Partnerów do projektów w sektorach Edukacja dorosłych i Kształcenie i szkolenia zawodowe szukaj na platformie EPALE. Natomiast do projektów w sektorze Młodzież partnerów znajdziesz za pomocą wyszukiwarki OTLAS. Organizacji do współpracy można też szukać za pośrednictwem sieci Eurodesk Polska, której konsultanci mają możliwość błyskawicznego przesłania informacji do kilku tysięcy organizacji w całej Europie.

<6 MLN EURO

wynosi budżet Partnerstw na małą skalę w 2022 roku w Polsce

ułatwiać dostęp do programu absolutnie wszystkim organizacjom i instytucjom – początkującym, niedoświadczonym, z ograniczoną liczbą pracowników i zasobami czasowymi – twórcy Erasmusa+ dają możliwość tworzenia tzw. Partnerstw na małą skalę. Dotacje są tu

Działania scentralizowane w Akcji 2.

I tak niepostrzeżenie dotarliśmy do komponentów Erasmusa+ zarządzanych na szczeblu centralnym – gdyż wnioski w pozostałych działaniach Akcji 2. rozpatruje Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA)

A działania te są bardzo zróżnicowane i mają w większości charakter wspierający dla głównych działań programu realizowanych w poszczególnych sektorach. Służą podnoszeniu jakości projektów, wspieraniu innowacji i rozwijaniu współpracy z krajami partnerskimi.

Masz do wyboru

Partnerstwa na rzecz doskonałości – stanowią one wsparcie dla projektów długoterminowych i trwałych. W ramach Partnerstwa masz do wyboru następujące działania:

- ▶ **Centra doskonałości zawodowej** – ich celem jest budowanie ponadnarodowych platform współpracy wspierających instytucje kształcenia zawodowego w dostosowaniu do potrzeb gospodarczych i społecznych. Projekty te mogą trwać cztery lata.
- ▶ **Akademie nauczycielskie Erasmus+** – sieci współpracy na rzecz rozwoju programów kształcenia i szkolenia nauczycieli w dziedzinach priorytetowych dla UE (cyfryzacja, włączanie społeczne, zrównoważony rozwój). Projekty te mogą trwać trzy lata.

▶ Erasmus Mundus

- ▶ Wspólne studia magisterskie – programy kształcenia oferowane przez konsorcjum uczelni z trzech różnych krajów. Ścieżka studiowania przewiduje naukę w co najmniej dwóch z nich.
- ▶ Działania w zakresie opracowywania studiów – projekty, których celem jest stworzenie programu Wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus.

Partnerstwa na rzecz innowacji – przedsięwzięcia mające na celu zwiększenie zdolności

Unii Europejskiej do innowacji dzięki współpracy i przepływowi wiedzy między szkolnictwem wyższym, kształceniem i szkoleniami zawodowymi oraz środowiskiem społeczno-gospodarczym. W ramach partnerstwa dostępne jest jedno działanie: Sojusze na rzecz innowacji. **Budowanie potencjału w dziedzinie młodzieży, szkolnictwa wyższego, kształcenia zawodowego i sportu** – wielostronne projekty organizacji z krajów programu i krajów partnerskich, których celem jest rozwój współpracy i wymiana doświadczeń w obszarze uczenia się pozaformalnego, szkolnictwa wyższego, kształcenia zawodowego i sportu (**zob. s. 49**). **Niekomercyjne europejskie imprezy sportowe o zasięgu europejskim lub lokalnym** (**zob. s. 48**).

AKCJA 3. WSPARCIE ROZWOJU POLITYKI I WSPÓŁPRACY

W porównaniu z dwoma pierwszymi Akcjami oferta Akcji 3. Erasmusa+ jest raczej skromna, niemniej jednak warto ją odnotować. Akcja 3. ma jedno działanie: Europejska młodzież razem, skierowane do organizacji młodzieżowych, które chcą tworzyć partnerstwa transgraniczne o tematyce nawiązującej do polityki Unii Europejskiej na rzecz młodzieży. Partnerstwo musi składać się z minimum: czterech organizacji z czterech krajów programu. Projekty trwają dwa lata. Maksymalna kwota dofinansowania to 150 tys. euro.

GRUNT TO GRANT

Masz pomysł na projekt? Znajdź program, który go sfinansuje!

BADANIA

PRAWA CZŁOWIEKA

WOŁONTARIAT

INICJATYWY MŁODZIEŻOWE

WYMIANY MŁODZIEŻOWE

KONKURSY

WYRÓWNYWANIE SZANS

ZDROWIE

KULTURA

SPORT

STYPENDIA

PRAKTYKI I STAŻE

ŚRODOWISKO

Największa baza europejskich i krajowych programów grantowych w polskim internecie

Erasmus+ Sport

#wzdrowymcielezdrowyduch #zwalczajrasizm
#biegajrazemznami #projektydużeimałe
#mierzyłynazamiary #nieprzegapnowości

Kontynuujemy przegląd komponentów Erasmus+ zarządzanych na szczeblu centralnym. W tym sektorze program dofinansowanie mogą uzyskać międzynarodowe przedsięwzięcia związane z aktywnością fizyczną i zdrowym stylem życia

Erasmus+ zmienia życie, otwiera umysł? Bez względu, ale jego twórcy nie zapomnieli też o zasadzie „w zdrowym ciele zdrowy duch”. Erasmus+ Sport wspiera projekty promujące sport międzypokoleniowy, edukację przez sport, uczciwość i inne pozytywne wartości oraz walkę z rasizmem, dyskryminacją i nietolerancją w sporcie. Można też ubiegać się o dofinansowanie działań z udziałem wolontariuszy i wydarzeń w ramach Europejskiego Tygodnia Sportu.

Oferta sektora

- ▶ partnerstwa współpracy;
  - ▶ partnerstwa na małą skalę;
  - ▶ niekomercyjne europejskie imprezy sportowe o zasięgu europejskim lub lokalnym;
  - ▶ budowanie potencjału w dziedzinie sportu.
- Dwa pierwsze typy to standardowe działania Akcji 2. Erasmus+. Ich zasady są takie same jak na poziomie zdecentralizowanym. Działania 3. i 4. są dostępne tylko w E+ Sport.

NIekomercyjne europejskie imprezy sportowe o zasięgu europejskim lub lokalnym

Tematyka wydarzeń organizowanych w ramach tego działania może być następująca:

- ▶ włączenie społeczne poprzez sport;
- ▶ walka z dyskryminacją w sporcie;
- ▶ zachęcanie do uprawiania sportu i aktywności fizycznej;
- ▶ wolontariat sportowy.

Działania te różnią się w zakresie liczby partnerów projektowych, wysokości dofinansowania i dokumentów dołączanych do wniosku. Skalę „niekomercyjnej europejskiej imprezy sportowej” możesz dostosować do potencjału swojej organizacji.

Masz do wyboru

- ▶ europejską imprezę lokalną – typ I: w projekt musi zaangażować się od 3 do 5 organizacji z 3–5 krajów programu. Maksymalne dofinansowanie

to 200 tys. euro. Czas trwania projektu: 12 lub 18 miesięcy. Działania muszą odbywać się w każdym kraju programu biorącym udział w projekcie.

- ▶ europejską imprezę lokalną – typ II: w projekt musi zaangażować się co najmniej 6 organizacji z 6 krajów programu. Maksymalne dofinansowanie to 300 tys. euro. Czas trwania projektu: 12 lub 18 miesięcy. Działania muszą odbywać się w każdym kraju programu biorącym udział w projekcie.
- ▶ imprezę ogólnoeuropejską: w projekcie musi uczestniczyć co najmniej 10 organizacji z 10 krajów programu. Maksymalne dofinansowanie to 450 tys. euro.

470 MLN EURO

to europejski budżet programu Erasmus+ w sektorze Sport na lata 2021–2027

Czas trwania projektu: 12 lub 18 miesięcy. Działania muszą odbywać się w kraju organizacji składającej wniosek na realizację wydarzenia.

Termin składania wniosków

Jeden raz w roku, zazwyczaj w marcu.
W 2022 roku: 23 marca.

BUDOWANIE POTENCJAŁU W DZIEDZINIE SPORTU

Celem działania (w 2022 roku) jest wspieranie przedsięwzięć i polityk związanych ze sportem w krajach Bałkanów Zachodnich – Albanii, Bośni i Hercegowinie, Kosowie i Czarnogórze, czyli w tzw. krajach regionu 1. państw trzecich niestowarzyszonych z programem. Dofinansowane projekty powinny:

- ▶ zachęcać do uprawiania sportu i do aktywności fizycznej;
- ▶ propagować równouprawnienie płci i przeciwdziałać dyskryminacji w sporcie;
- ▶ przez sport przyczyniać się do integracji społecznej (w tym integracji migrantów);

- ▶ wykorzystywać sport do rozwijania umiejętności niezbędnych do zwiększenia zaangażowania społecznego grup defaworyzowanych;
- ▶ promować pozytywne wartości w sporcie (fair play, tolerancję, zespołowość itp.);
- ▶ przyczyniać się do pojednania po zakończeniu konfliktu;
- ▶ zacieśniać współpracę krajów z różnych regionów świata.

W projekty muszą być zaangażowane co najmniej cztery organizacje – minimum dwie z nich powinny pochodzić z 2 różnych krajów programu i co najmniej 2 z Bałkanów Zachodnich objętych działaniem. Czas trwania projektów: rok, dwa lub trzy lata. Dofinansowanie: od 100 tys. do 200 tys. euro w formie kwot ryczałtowych

– maksymalnie 80% budżetu projektu. Działania powinny odbywać się w krajach organizacji uczestniczących w projekcie. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach – w dowolnym państwie trzecim niestowarzyszonym.

Termin składania wniosków

Jeden raz w roku, zazwyczaj w kwietniu.
W 2022 roku: 7 kwietnia.

Kto może składać wnioski

O dofinansowanie (w obu działaniach) mogą ubiegać się organizacje i instytucje publiczne i prywatne, działające w dziedzinie sportu i aktywności fizycznej: związki sportowe, organizacje pozarządowe, kluby, organy publiczne, instytucje edukacyjne itp.

BIEG ERASMUSA

Polska Narodowa Agencja nie tylko wspiera przedsięwzięcia sportowe. Sama je też prowadzi. Najważniejszym jest Bieg Erasmusa, który zagościł na stałe w wypełnionym po brzegi kalendarzu wydarzeń Agencji. Uczestniczą w nim czteroosobowe sztafety z całej Polski. Organizacji biegu nie przeszkodziła nawet pandemia. Zawody odbyły się i w 2020, i w 2021 roku. Oczywiście w formule zdalnej.

Erasmus+ Jean Monnet

#integracja europejska #szkolnictwo wyższe #edukacja szkolna
 #kształcenie zawodowe #szkolenia #belfrowiedziela
 #curriculum #dzięki Jean! #jakuczycounii

Nazwa tej Akcji centralnej Erasmusa+ pochodzi od imienia i nazwiska jednego z ojców-założycieli wspólnoty europejskiej, który całe swoje życie poświęcił idei współpracy krajów Starego Kontynentu. Dziś Jean Monnet jest patronem inicjatyw, które wspierają integrację europejską i popularyzują wiedzę o Unii Europejskiej

Jean Monnet wspiera różne sektory. W największym stopniu szkolnictwo wyższe, ale w tej edycji Erasmusa+ o wsparcie mogą ubiegać się również instytucje zajmujące się edukacją szkolną, kształceniem i szkoleniami zawodowymi. Wnioski o dotacje należy składać do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury, która ogłasza konkurs na dofinansowanie poszczególnych działań.

Oferta dla uczelni wyższych

► moduły

Krótkie programy nauczania lub kursy o Unii Europejskiej prowadzone w instytucjach szkolnictwa wyższego. Mogą to być moduły wprowadzające, kursy skoncentrowane na określonych dyscyplinach lub ich aspektach albo programy interdyscyplinarne. Program musi zostać rozplanowany na trzy lata, w każdy roku powinien mieć wymiar co najmniej 40 godzin.

► katedry

Stanowiska dla nauczycieli akademickich specjalizujących się w studiach europejskich. Katedrę obejmuje jeden nauczyciel akademicki, który jest zobowiązany do poprowadzenia co najmniej 90 godzin dydaktycznych w roku akademickim.

► centra doskonałości

Ośrodki kompetencji i wiedzy o Unii Europejskiej. Oprócz działalności badawczej centra te docierają ze swoją ofertą do studentów wydziałów, które nie zajmują się tematyką Unii Europejskiej, a także do decydentów, urzędników, organizacji działających na rzecz społeczeństwa obywatelskiego i do ogółu społeczeństwa.

1989

– w tym roku odbyła się pierwsza edycja programu Jean Monnet

Dofinansowanie

Nie może być większe niż 75% kosztów całkowitych. Maksymalne kwoty dla poszczególnych typów działań to:

- moduły: 30 tys. euro,
- katedry: 50 tys. euro,
- centra doskonałości: 100 tys. euro.

Dofinansowanie ma formę kwot ryczałtowych, które mogą zostać przeznaczone na pokrycie kosztów osobowych, podróży i utrzymania, zakup sprzętu, tłumaczeń i publikacji. Ponadto wysokość dofinansowania jest uzależniona od liczby godzin dydaktycznych oraz stawek obowiązujących w danym państwie. Pod tym względem państwa podzielone są na grupy. Polska znajduje się w tej samej grupie finansowania co Węgry, Litwa, Czechy, Słowacja i Estonia.

► sieci tematyczne

Głównym celem jest gromadzenie, wymiana i omawianie z partnerami wyników badań, treści kursów, doświadczeń, opracowań lub artykułów. Działania powinny być zgodne

z wyznaczonym przez grantodawców priorytetem, który każdego roku jest inny. Są dwa rodzaje sieci tematycznych:

- ▶ sieci poświęcone kwestiom wewnętrznym Unii Europejskiej – muszą składać się z minimum 12 instytucji szkolnictwa wyższego z 7 różnych państw UE i państw trzecich stowarzyszonych z programem. Maksymalny budżet: 1 mln euro.
- ▶ sieci poświęcone kwestiom polityki zagranicznej Unii Europejskiej – muszą składać się z minimum 12 instytucji szkolnictwa wyższego, z których minimum 6 musi pochodzić z państw nieobjętych programem i być finansowana ze środków niepochodzących z UE. Maksymalny budżet: 1,2 mln euro.

Czas trwania projektu: 3 lata.

Oferta dla szkół

- ▶ **inicjatywy dotyczące zdobywania wiedzy o Unii Europejskiej**
Szkoły i placówki kształcenia i szkolenia zawodowego mogą ubiegać się o dofinansowanie następujących działań:

- ▶ wzmocnienie potencjału nauczycieli mające na celu doskonalenie metodologii nauczania o Unii Europejskiej oraz przybliżania uczniom faktów związanych z UE;
- ▶ pogłębienie wiedzy na temat UE w szkołach;
- ▶ pobudzenie zainteresowania UE i zwiększenie uczestnictwa uczniów w procesie demokratycznym;
- ▶ poprawa efektów uczenia się o zagadnieniach związanych z UE.

Dofinansowanie

Obowiązują stawki ryczałtowe odpowiadające liczbie zaplanowanych zajęć. Stawek jest pięć. Najniższa to 13,5 tys. euro za 120–150 godzin dydaktycznych przeprowadzonych w ciągu 3 lat; najwyższa: 26 tys. euro za przeprowadzenie minimum 241 godzin dydaktycznych w ciągu 3 lat.

Długość projektów: 3 lata, przy czym każdego roku musi zostać zrealizowanych minimum 40 godzin zajęć.

- ▶ **sieci tematyczne**
Wymiany między nauczycielami mające na celu:

- ▶ zacieśnianie współpracy między szkołami służącej zdobywaniu przez pedagogów doświadczenia międzynarodowego;
- ▶ mobilności i wymianę wiedzy na potrzeby współnauczania;
- ▶ tworzenie trwałej platformy między szkołami;
- ▶ realizację wspólnych zajęć.

Maksymalna kwota dofinansowania to 300 tys. euro.

Wnioski można złożyć w dwóch formatach:

- ▶ minimum 6 instytucji mających siedzibę w co najmniej 3 państwach UE i 3 państwach stowarzyszonych z programem;
- ▶ minimum 4 szkoły i nie więcej niż 2 instytucje szkolnictwa wyższego prowadzące kształcenie wstępne lub doskonalenie zawodowe dla nauczycieli.

Czas trwania projektu: 3 lata.

Termin składania wniosków

Jeden raz w roku dla wszystkich działań. W 2022 roku: 1 marca.

Wymiany wirtualne w sektorach Szkolnictwo wyższe i Młodzież

#spotkaniaonline #edukacjaoprzezinternet
#wdomuajednakmiędzynarodowo
#interaktywnekursy #dyskusjeidebaty
#młodzieżistudenci #poznajrówieśników

Wymiany wirtualne to riposta Erasmusa+ na pandemię. Dzięki takim Akcjom termin „wirtualna mobilność” nabiera nowego znaczenia. To już nie oksymoron, to nieodłączny element erasmusowego DNA

Receptą na pandemiczne ograniczenia wyjazdów w ramach Erasmusa+ okazały się mobilności mieszane. Stworzono też możliwość realizacji projektów w całości w formule online. Wymiany wirtualne polegają na prowadzeniu na platformach cyfrowych działań promujących dialog międzykulturowy i wartości europejskie. W ramach takich projektów można organizować dyskusje studentów lub przedstawicieli organizacji młodzieżowych, szkolenia dla osób pracujących z młodzieżą, nauczycieli i pracowników akademickich, kursy umożliwiające interakcje między nauczycielami i kursantami, osobami pracującymi z młodzieżą i osobami młodymi.

Oferta Akcji

- ▶ wymiany wirtualne,
- ▶ kursy online.

Cele Akcji

- ▶ zwiększenie liczby osób zdobywających doświadczenia międzykulturowe i międzynarodowe;

- ▶ rozwój umiejętności cyfrowych i miękkich;
- ▶ propagowanie myślenia krytycznego i umiejętności korzystania z mediów.

Dla kogo

- ▶ młodzież (13–30 lat), pracownicy młodzieżowi i inni beneficjenci sektora Młodzież;
- ▶ studenci, pracownicy uczelni i inni beneficjenci sektora Szkolnictwo wyższe.

Kto może składać wnioski

- ▶ organizacje młodzieżowe;
- ▶ instytucje szkolnictwa wyższego;
- ▶ organizacje prowadzące działalność w obszarze edukacji pozaformalnej szkolnictwa wyższego lub młodzieży.

Wnioski muszą zostać złożone przez konsorcjum składające się z co najmniej czterech organizacji pochodzących z państw członkowskich UE, państw trzecich stowarzyszonych z programem lub państw trzecich niestowarzyszonych z programem. W projektach mogą brać udział tylko osoby z krajów organizacji, które je realizują.

(Do)finansowanie

Projekty trwają trzy lata. Finansowanie odbywa się w formie kwot ryczałtowych. Maksymalny budżet projektu to 500 tys. euro. Przy najwyższej z kwot minimalna liczba uczestników to 2,5 tys. osób.

Najważniejsze kategorie budżetowe to:

- ▶ zarządzanie projektem,
- ▶ szkolenia,
- ▶ organizacja wydarzeń,
- ▶ komunikacja i upowszechnianie,
- ▶ zapewnienie jakości.

Termin składania wniosków

Jeden w roku. W 2022 roku: 20 września. Wnioski rozpatruje Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA).

Wirtualne wymiany i kursy odbywają się w małych grupach i są moderowane przez osobę wspomagającą proces kształcenia.

NASZA STRONA, TWOJA OFERTA

Wysyłasz wolontariuszy za granicę? Szukasz uczestników projektów i szkoleń? Przyjmujesz stażystów?
Opublikuj swoją ofertę na stronie Eurodesk Polska, a znajdziesz ich szybciej, niż myślisz!

RODZAJE OFERT

- ▶ wolontariat
- ▶ wymiany młodzieży
- ▶ szkolenia
- ▶ warsztaty
- ▶ praktyki i staże
- ▶ konferencje
- ▶ seminaria
- ▶ spotkania informacyjne

KTO MOŻE PUBLIKOWAĆ

- ▶ organizacje pozarządowe
- ▶ instytucje pracujące z młodzieżą
- ▶ placówki edukacyjne
- ▶ beneficjenci programów edukacyjnych i młodzieżowych
- ▶ organy samorządowe
- ▶ podmioty komercyjne

UWAGA
ofertom typu
last minute (z krótkim
deadline) nadajemy
specjalny priorytet:
publikujemy je
w pierwszej kolejności
i promujemy na
naszym Facebooku.

JAK ZOSTAĆ PUBLIKATOREM

1

Zapoznaj się
z warunkami
publikowania ofert

2

Wypełnij
formularz
rejestracyjny

3

Zaczekaj na akceptację
Twojej organizacji przez
Krajowe Biuro Eurodesk Polska

4

Zaloguj się
do Strefy
Publikatorów

5

Wypełnij formularz
do publikowania
ofert

6

Sprawdź, czy oferta została
pozytywnie zweryfikowana
i opublikowana na eurodesk.pl

7

Czekaj
na
zgłoszenia

eurodesk.pl/publikuj-z-nami

eurodesk
Polska

Wolontariat międzynarodowy to od lat jeden z najważniejszych priorytetów polityki młodzieżowej Unii Europejskiej. Od 2018 roku jest realizowany pod szyldem Europejskiego Korpusu Solidarności, drugiego poza Erasmusem+ flagowego programu edukacyjnego UE

Solidarność to kluczowe słowo dla zrozumienia istoty Europejskiego Korpusu Solidarności (EKS). Program powstał po to, by młodym ludziom stwarzać warunki do pomagania innym oraz do działalności na rzecz społeczności lokalnych. Drugi aspekt programu jest równie budujący – dzięki niesieniu pomocy młodzież sprawdza się w działaniu i zdobywa nowe umiejętności. Udział w Europejskim Korpusie Solidarności to zatem gra o wyniku jedynkowym – wygrywają w niej wszyscy. Zarówno ci, którzy działają, jak i ci, którzy z aktywności tej korzystają.

Oferta programu

- ▶ **Projekty Wolontariatu** – to propozycja dla młodzieży i dla organizacji. Młodzi w ramach programu mogą wyjechać na wolontariat indywidualny lub grupowy za granicę. Organizacje mają możliwość przyjmowania wolontariuszy z zagranicy.

- ▶ **Projekty Solidarności** – inicjatywy młodzieży o charakterze lokalnym.

Dla kogo

Uczestnicy Projektów Wolontariatu i Projektów Solidarności muszą być w wieku 18–30 lat. Wiek jest jednak jedynym ograniczeniem!

Kto może składać wnioski

- ▶ organizacje pozarządowe,
- ▶ jednostki samorządowe,
- ▶ placówki edukacyjne,
- ▶ domy pomocy społecznej,
- ▶ domy kultury i biblioteki.

Priorytety

EKS ma takie same priorytety jak program Erasmus+: włączanie i różnorodność, ochrona środowiska, transformacja cyfrowa oraz aktywizacja młodzieży (**zob. s. 11**). Są też priorytety roczne. W 2022 roku są to promowanie zdrowego stylu życia oraz zachowanie

dziedzictwa kulturowego. Priorytety kolejnych lat sprawdzaj na stronie Korpusu.

Terminy składania wniosków

Projekty Wolontariatu: dwa razy w roku. W 2022 roku: 23 lutego i 4 października.

Projekty Solidarności: trzy razy w roku. W 2022 roku: 23 lutego, 4 maja i 4 października.

1,9 mld euro

wynosi budżet Europejskiego Korpusu Solidarności na lata 2021–2027

>50 mln euro

z tej kwoty otrzyma Polska

>8 mln euro

to budżet programu w 2022 roku

Dla siebie i dla innych

Rozmowa z **Agnieszka Bielską**,
koordynatorką Europejskiego Korpusu Solidarności w Polsce

Projekty Wolontariatu i Projekty Solidarności to bardzo różne akcje. Czy jest coś, co je łączy?

Wspólnym mianownikiem obu działań jest chęć pomagania i zrobienia czegoś dobrego dla innych. Różnica jest taka, że Projekty Wolontariatu to działania międzynarodowe, a Solidarności – to przedsięwzięcia krajowe, a od 2022 roku... również międzynarodowe.

Czyli oferta EKS poszerza się?

Tak – o Transgraniczne Projekty Solidarności. Istota tego działania jest taka sama jak w projektach krajowych. Muszą mieć wymiar lokalny, ale mogą je realizować grupy międzynarodowe pochodzące z krajów sąsiednich, np. z Polski i Ukrainy. Druga dobra wiadomość jest taka, że od 2022 roku w Projektach Solidarności będą trzy, a nie tak jak do tej pory dwa, terminy składania wniosków.

Z Polski na wolontariat w ramach EKS wyjeżdża ok. 400 osób rocznie. To mało. Co zrobić, żeby wyjeżdżało ich więcej?

Marzy mi się, aby Europejski Korpus Solidarności był tak znany jak studencki Erasmus.

Co roku organizujemy kampanię informacyjną o EKS skierowaną do młodych ludzi.

W 2022 roku wspólnie z siecią Eurodesk Polska będziemy prowadzić zajęcia o wolontariacie międzynarodowym w szkołach.

Ile polskich organizacji korzysta z pomocy wolontariuszy z zagranicy?

Prawie 200 i systematycznie ich przybywa. Bardzo nas to cieszy, ponieważ w działaniach informacyjno-promocyjnych kładziemy nacisk na zachęcanie organizacji do angażowania się w EKS właśnie w charakterze organizacji przyjmujących wolontariuszy.

Jakie to organizacje?

Przede wszystkim stowarzyszenia i fundacje, ale coraz bardziej aktywne są domy kultury i domy pomocy społecznej. Wolontariusze przyjeżdżają też do wielu szkół i bardzo dobrze się w nich odnajdują.

A czy przyjmowanie wolontariuszy jest dla organizacji korzystne finansowo?

Dofinansowanie pokrywa wszystkie koszty związane z pobytom wolontariusza i z re-

alizacją przez niego działań w projekcie. Podobnie jest w przypadku wolontariuszy – też nie ponoszą żadnych kosztów, a na dodatek otrzymują drobne kieszonkowe.

Przejdźmy do Projektów Solidarności.

Jaka jest rola grupy inicjatywnej i organizacji składającej wniosek?

W Projektach Solidarności młodzież może składać wnioski samodzielnie lub przy wsparciu organizacji. Ale to rola pomysłodawców, czyli właśnie grupy inicjatywnej, jest kluczowa. To oni badają potrzeby społeczności lokalnej, określają cele projektu, planują i realizują działania, a na koniec dokonują ewaluacji projektu.

Czy wnioskowanie i rozliczanie Projektów Solidarności jest trudne?

Wielu beneficjentów jest szczerze zaskoczonych, że jest... takie łatwe. Dofinansowanie opiera się na kwotach ryczałtowych przyznawanych na każdy miesiąc realizacji projektu. Do rozliczenia nie potrzeba ani faktur, ani żadnych dokumentów potwierdzających wydatkowanie przyznanego dofinansowania. ♦

Projekty Wolontariatu

Co w Projektach Wolontariatu jest wyjątkowe? Po pierwsze: dofinansowanie – program pokrywa wszystkie koszty związane z pobytem w innym kraju. Po drugie: tematyka projektów – ich różnorodność może przyprawić o zawrót głowy

Pomoc potrzebującym, ochrona środowiska, praca z dziećmi i młodzieżą, sport – to przykładowe tematy wolontariatu w ramach EKS. Formy też są różnorodne. Można wyjechać indywidualnie i w grupie, na dwa tygodnie i na kilka miesięcy, do kraju europejskiego i do Afryki Północnej, a najmniej odważni mogą wybrać projekty krajowe.

Masz do wyboru

- ▶ Projekty Wolontariatu Indywidualnego – trwają od 2 do 12 miesięcy;
- ▶ Projekty Wolontariatu Grupowego – trwają od 2 tygodni do 2 miesięcy, w projekcie uczestniczy od 10 do 40 osób.

Jak zostać wolontariuszem

To wcale nie takie trudne. Trzeba oczywiście spełnić kilka warunków (w końcu EKS to program unijny), ale najważniejsze są zapał i chęć niesienia pomocy.

Krok 1.

Zarejestruj się w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności – albo przez Europejski

Portal Młodzieżowy, albo za pomocą aplikacji na telefon. Dzięki temu będziesz mieć dostęp do wszystkich aktualnych na daną chwilę ofert projektów, a ich twórcy będą mogli bez przeszkód się z Tobą skontaktować.

5,5 MLN EURO

to kwota przeznaczona na realizację Projektów Wolontariatu w 2022 roku

Krok 2.

Przeszukaj bazę projektów – gdy znajdziesz taki, który Cię interesuje, skontaktuj się z jego organizatorami. W załatwieniu formalności może Ci też pomóc jedna z licznych polskich organizacji akredytowanych w EKS – znajdziesz je w bazie organizacji Eurodesk Polska: eurodesk.pl.

(Do)finansowanie

Wszystkie koszty związane z wyjazdem pokrywa Europejski Korpus Solidarności. Masz zapewnione:

- ▶ podróż,
- ▶ zakwaterowanie i wyżywienie,
- ▶ kieszonkowe,
- ▶ ubezpieczenie zdrowotne,
- ▶ naukę języka obcego,
- ▶ szkolenia,
- ▶ wsparcie mentora w trakcie pobytu.

Termin

Jaki jest termin? Możesz jechać w każdej chwili. Nabór na Projekty Wolontariatu trwa cały czas.

APLIKACJA EKS

Chcesz zarejestrować się na portalu EKS? Zrób to za pomocą aplikacji EU Solidarity Corps. To znacznie prostsze niż przez stronę. Uzupełnij swój profil, podając jak najwięcej informacji, załącz CV i dołącz do bazy kandydatów. W ten sposób szybciej znajdziesz projekt, skontaktujesz się z wybraną organizacją i omówisz szczegóły wyjazdu.

45

– tyle polskich organizacji posiadało pod koniec 2021 roku Akredytację uprawniającą do samodzielnego aplikowania o środki na realizację Projektów Wolontariatu

Jak przyjmą wolontariusza

Z usług wolontariuszy mogą korzystać polskie organizacje i instytucje prowadzące działalność niekomercyjną – organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne, instytucje samorządowe. Wcześniej muszą jednak zdobyć certyfikat uprawniający do przyjmowania wolontariuszy, czyli tzw. Znak Jakości. To odpowiednik Akredytacji w Erasmusie+. Nadaje go Narodowa Agencja. Wniosek o jego przyznanie możesz złożyć w każdej chwili. Cały proces trwa ok. 8 tygodni. Znak Jakości jest przyznawany na cały czas trwania programu. Gdy go otrzymasz,

każdy zgłaszający się wolontariusz będzie miał pewność, że Twoja organizacja realizuje projekty zgodnie z zasadami, celami i normami jakości Europejskiego Korpusu Solidarności.

W zależności od roli, jaką wybrałeś dla Twojej organizacji, zarówno w programie, jak i w realizowanych w jego ramach projektach, możesz ubiegać się o:

- ▶ Znak Jakości dla **organizacji goszczącej** – przyznaje się go instytucji, która przyjmuje wolontariuszy – opracowuje program, zapewnia opiekę i wsparcie podczas pobytu;
- ▶ Znak Jakości dla **organizacji wspierającej** – może go otrzymać instytucja, która

przygotowuje lub szkoli wolontariuszy przed wyjazdem na projekt, pośredniczy między wolontariuszami i organizacjami goszczącymi z zagranicy, pomaga im w powrocie do kraju;

- ▶ Znak Jakości dla **organizacji liderkiej** – daje on prawo do samodzielnego składania wniosków o dofinansowanie projektów we wszystkich rundach konkursowych programu.

Termin

Wnioski o Znak Jakości składa się w sposób ciągły. Rozpatruje je Narodowa Agencja.

WOLONTARIAT POMOCY HUMANITARNEJ

Nowość w Europejskim Korpusie Solidarności! Projekty realizowane w ramach Wolontariatu Pomocy Humanitarnej mają przyczynić się do niesienia pomocy społecznościom spoza Unii Europejskiej – ochrony życia, zapobiegania lub zmniejszania cierpienia, zachowania godności ludzkiej i rozwijania odporności społeczności podatnych na zagrożenia lub dotkniętych klęskami. W projektach WPH mogą brać udział wolontariusze w wieku 18–35 (sic!) lat, zarejestrowani w bazie EKS. Organizacje goszczące i wspierające muszą posiadać Znak Jakości. Akcja ma charakter scentralizowany – wnioski rozpatruje Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury. Terminy wnioskowania w 2022 roku: 23 lutego i 4 października.

Lista organizacji działających w Europejskim Korpusie Solidarności znajduje się w bazie organizacji Eurodesk Polska: eurodesk.pl/organizacje.

Projekty Solidarności

To jedna z niewielu – niestety! – możliwości zdobycia dotacji unijnej na realizację projektu lokalnego w Polsce bez partnera z zagranicy. Warto poznać ją bliżej, gdyż pozwala młodym uczestnikom samodzielnie i według własnych pomysłów wpływać na otaczającą ich rzeczywistość

Projekty Solidarności to kilkumiesięczne przedsięwzięcia o charakterze lokalnym zainicjowane i realizowane przez młodzież. To młodzi ludzie są w tych projektach siłą sprawczą – od pomysłu do złożenia raportu. Sami określają tematykę projektów, planują działania i koordynują ich wykonanie. Samodzielnie powinni też rozliczyć swoje projekty, choć może ich w tym wspierać organizacja lub instytucja, która złożyła wniosek w ich imieniu. Rola takiej organizacji to przede wszystkim pomaganie twórcom projektu w sprawach administracyjnych i finansowych.

! >830 TYS. EURO

to kwota przeznaczona na realizację Projektów Solidarności w 2022 roku

Masz do wyboru

- ▶ Projekty Solidarności,
- ▶ Transgraniczne Projekty Solidarności.

Te pierwsze mają charakter wyłącznie krajowy, drugie realizuje grupa składająca się

z mieszkańców regionów przygranicznych. Tematyką powinny nawiązywać do nazwy danego działania. Współpraca ponad granicami? Tak, o to w Transgranicznych Projektach Solidarności chodzi.

Kryteria i zasady

- ▶ wiek uczestników: 18–30 lat;
  - ▶ minimalna liczba uczestników (członków tzw. grupy inicjatywnej): 5 osób;
  - ▶ długość projektu: 2–12 miesięcy.
- Wszyscy uczestnicy projektu muszą być zarejestrowani w bazie Europejskiego Korpusu Solidarności znajdującej się na Europejskim Portalu Młodzieżowym: portalmłodzieżowy.eu.

(Do)finansowanie

- ▶ koszty działań (500 euro/miesiąc);
- ▶ wynagrodzenie coacha (74 euro/dzień, maksymalnie 12 dni pracy w projekcie);
- ▶ koszty nadzwyczajne (związane ze wsparciem uczestnictwa osób z mniejszymi szansami).

KIM JEST COACH?

Coach odgrywa w projektach młodzieżowych ważną rolę, ale wiele organizacji ma problem z jej właściwym zrozumieniem. Wyjaśnijmy zatem. W terminologii sportowej coach to osoba, która podpowiada zawodnikom, jak grać, na co zwracać uwagę, pilnuje, czy realizują ustaloną taktykę. Coach nie gra na boisku razem z zawodnikami ani za nich. Podobnie jest w projektach. Coach to osoba, zazwyczaj spoza grupy, która przygląda się z boku, czy projekt jest realizowany zgodnie z określonymi założeniami, a w sytuacji gdy coś nie idzie zgodnie z planem – pomaga twórcom projektu wrócić na właściwe tory. W Projektach Solidarności coach to doradca i opiekun młodzieży w jednej osobie.

AKTYWNOŚĆ

FUNDUSZE

MOBILNOŚĆ

www.eurodesk.pl

eurodesk
Polska

Na początek spytaj nas!

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

 Erasmus+
Zmienia życie, otwiera umysły

 **EUROPEJSKI
KORPUS
SOLIDARNOŚCI**
RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ